

Isfjord radio, Kapp Linné, Svalbard

Fredningsdokumentasjon - innhold

Historisk sammendrag.....	2
Det første navigasjonsmerket	4
Fyrlykt og radiostasjon 1933	4
Gjenoppbygging etter andre verdenskrig	5
Nye funksjoner og radiostasjon for polar flytrafikk	6
Satellittkommunikasjon.....	7
Automatisering og fjernstyring	7
Hotelldrift og reiselivsdestinasjon	7
Isfjord radio i dag.....	7
De enkelte bygningene og andre objekter	8
Hovedstasjonen.....	8
Gammelstasjonen.....	53
Polarbrakkka (tidligere Uthuset)	61
Båthuset	66
Naustet	71
Sondebrakkka (tidligere Radiohus)	75
Telenorhytta	83
Hytta på Randvikodden	93
Fyrlykt.....	95
Den gamle værstasjonen.....	97
Dieseltank med rørgate	99
Småhus ved antennene	102
Antennetårnet.....	103
Parabolantenne	105
Lednings- og antennertraséer.....	107
Fundamenter	109
Oppbygd trase for skinnegang, og ny skinnegang.....	111
Kilder	113
Skriftlige kilder:.....	113

Historisk sammendrag

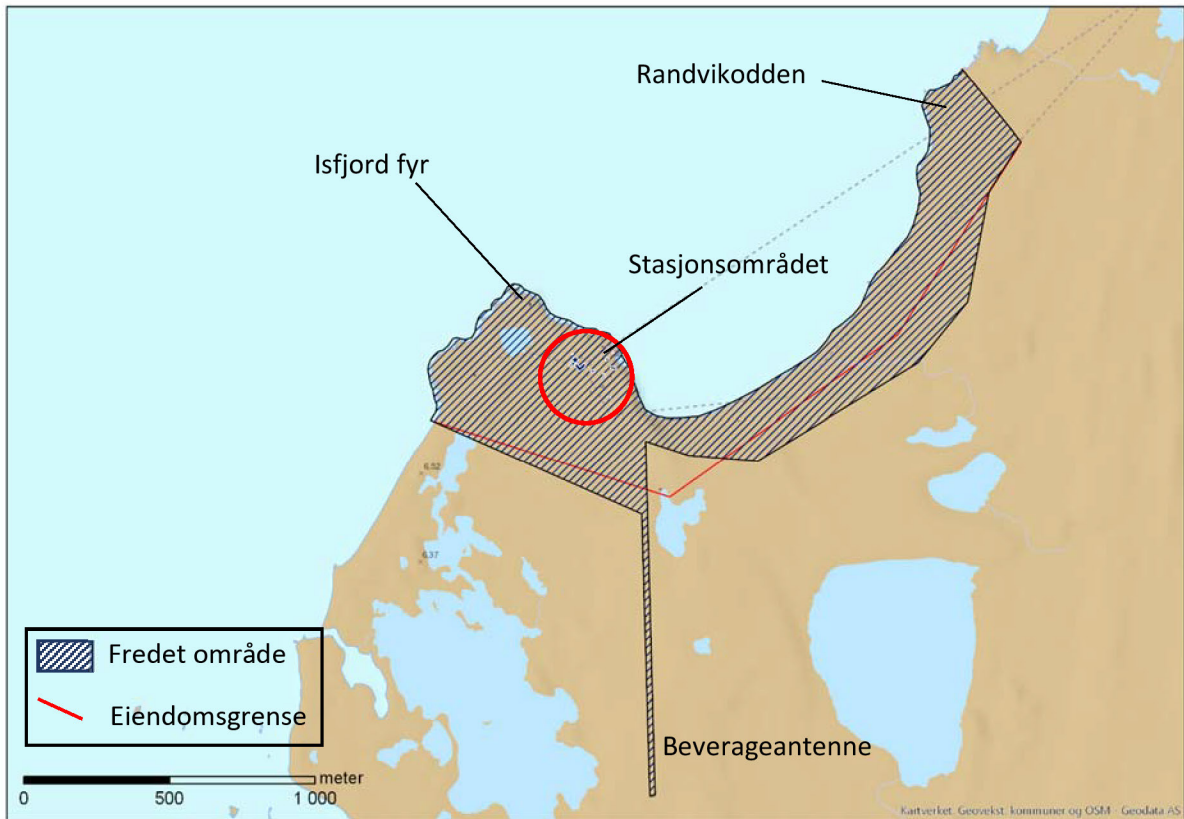
Isfjord radio på Kapp Linné ligger ytterst i Isfjorden på Svalbard, om lag 5 mil vest-sørvest for Longyearbyen, og 13 kilometer vest for Barentsburg.

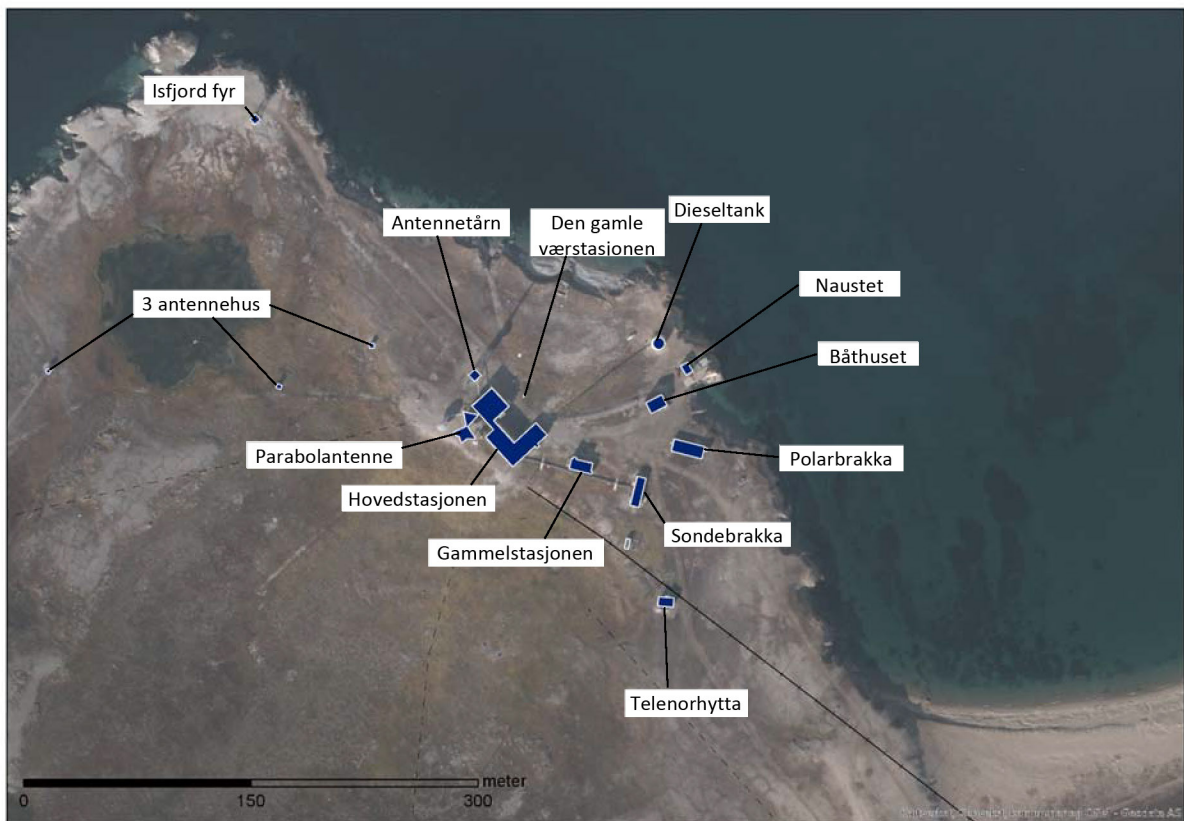
Figur 1: Isfjord radio på Svalbard

Kulturmiljøet på Isfjord radio består i dag av en rekke bygninger og tekniske installasjoner. Dagens bygningsmasse har en historie tilbake til 1946 (Gammelstasjonen, fyret og deler av både Polarbrakkka og Sondebrakkka), med viktige tilføyelser på 1950-tallet (ny hovedstasjon, utvidelse av både Polarbrakkka og Sondebrakkka, dieseltank, naust og hundegård) og siste del av 1970-tallet (utvidelse av hovedstasjonen, nytt båthus og Telenorhytta). I tillegg domineres kulturmiljøet av et stort antall antenner og master av ulike typer som forteller om stedets posisjon som navigasjons- og kommunikasjonsknutepunkt i nesten 90 år.

Fra Isfjord radios eldste historie er det få umiddelbart synlige spor igjen, men det finnes rester etter enkelte bygninger og andre konstruksjoner fra før andre verdenskrig, blant annet pelefundamentene fra den første radiostasjonen som lå på samme sted som den nye ble bygget etter krigen (dagens Gammelstasjon).

Figur 2: Fredningsområdet på Isfjord radio

Figur 3: Fredete bygninger og sentrale anlegg på Isfjord radio

Det første navigasjonsmerket

For å hjelpe skipstrafikken i Isfjorden ble det i 1912 satt opp et sjømerke (en båke) ytterst på Kapp Linné. Selve båken ble senere fjernet, men det rester av betongfundamenter til båken er fortsatt bevart ytterst på neset om lag 25 m øst-nordøst for fyret.

Figur 4: Rester etter det første sjømerket på Kapp Linné. Faststøpt pele til båke. Varden til venstre i bilder er nyere. Foto: Sysselmesteren på Svalbard

Fyrlykt og radiostasjon 1933

Med stadig økende skipstrafikk og omfattende kulleksport, ga Stortinget midler til ytterligere sikring av skipsfarten og betjening av innseilingen til Isfjorden i 1933.

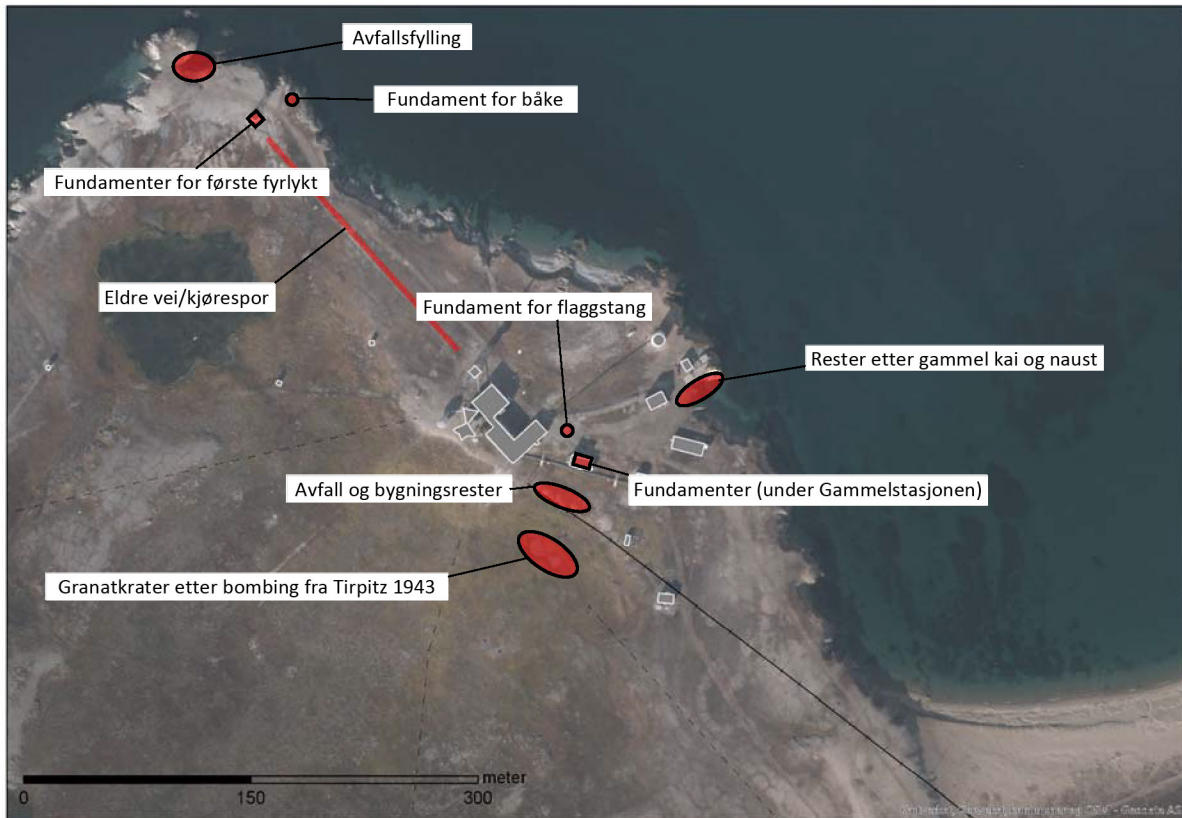
I løpet av sommeren og høsten 1933 ble båken erstattet med en fyrlykt på samme sted, og Isfjord radio ble etablert noen hundre meter lenger inne på brinken. Isfjord radio ble satt i drift 13. september samme år.

På grunn av de lyse somrene, og islagt fjord om vinteren, skulle fyrlykta bare være tent om høsten, fra 10. september til 15. november.

Foruten fyrlykta ble det bygget radiostasjon, uthus, båthus/naust og ei mindre brakke (smie?) på stedet. Ved sjøen ble det også etablert en slipp så mindre båter kunne trekkes inn i båthuset, og ei lastekran for varer og gods. Det ble også satt opp flaggstang, radiomaster og antenner med tilhørende motvektanlegg (jordkabel i bakken).

Isfjord radio hadde som oppgave å betjene skipsfarten til og fra Isfjorden, og i 1934 ble det montert utstyr for meteorologiske observasjoner som ble telegrafert til værvarslinga for Nord-Norge i Tromsø, via Bjørnøya Radio.

Ved evakueringen av Svalbard i 1941 ble radiostasjonen og fyret satt ut av drift så de ikke kunne tas i bruk av tyske styrker. To år senere, i september 1943, ble stasjonen nærmest totalt ødelagt av de tyske slagskipene Scharnhorst og Tirpitz.

Figur 5: Kjente automatisk fredete kulturminner ved Isfjord radio

Alle konstruksjoner, fundamenter og anlegg, og rester av slike, fra før 1946 er automatisk fredet i medhold av svalbardmiljøloven § 39.

Gjenoppbygging etter andre verdenskrig

Etter krigen var det kun båthuset med tilhørende slipp og kran som fortsatt kunne brukes, men det ble raskt bestemt at stasjonen og fyret skulle gjenoppbygges. Ny radiostasjon og fyrlykt ble etablert sommeren og høsten 1946.

Fundamentene fra den opprinnelige fyrlykta kunne fortsatt brukes, og ny fyrlykt ble satt opp på samme sted. Fyrlykta er fortsatt i bruk, selv om den er modernisert.

Fundamentene (peler) fra den gamle radiostasjonen kunne også gjenbrukes, selv om disse var brannskadet. Ny hovedstasjon, med omtrent samme utforming som den gamle, ble satt opp på fundamentene. I tillegg ble det bygget et eget radiohus, og et uthus/lager. Ny flaggstang ble satt opp på det gamle fundamentet, og det ble satt opp antenneanlegg i tre 30 meter høye master.

Ved gjenoppbyggingen etter krigen ble Isfjord radio også utstyrt med automatisk radiofyr for skipsnavigasjon.

Nye funksjoner og radiostasjon for polar flytrafikk

Behovet for modernisering og utvidelse av aktiviteten ved Isfjord radio gjorde seg raskt gjeldende etter gjenoppbyggingen i 1946. Aktiviteten på Svalbard økte stadig, og teknologiske utviklinger innen navigasjon, meteorologi og kommunikasjonen skjedde raskt. I 1950 ble det montert radar på stasjonen, og radiohuset ble utvidet for å huse denne nye funksjonen. Nå kunne Isfjord radio oppgi skipenes nøyaktige posisjon og avstand til land. Radaren var i drift til 1968.

Fra midten av 1950-tallet ble det etablert flere flyruter fra Europa til USA (og videre til deler av Asia) over Nordpolen. Flyene måtte ha radiokontakt med bakken underveis, og det ble etablert flere radiostasjoner for å sikre god kommunikasjon. Isfjord radios beliggenhet var i denne sammenheng svært fordelaktig.

I 1956 begynte arbeidet med en betydelig utvidelse og modernisering av stasjonen. Ny hovedbygning (teknisk del) sto ferdig samme år, og året etter ble denne koblet sammen med en ny boligdel og en kjøkkenfløy med verksteder og garasjedel. Den nye stasjonen var tegnet av Riksarkitekten (senere Statens bygge- og eiendomsdirektorat og Statsbygg).

Det ble også satt opp flere nye master og antenner, blant annet en 64 m høy gittermast av stål.

I denne perioden ble det gamle båthuset i skjæringa ved sjøen revet, og det ble bygget nytt naust oppe på brinken. Kaiområdet ble forbedret og utvidet, blant annet med ny lastekran. Fra sjøområdet ble det bygget en smalsporet skinnegang til den nybygde garasjefløyen i hovedstasjonen. For å sikre den stadig økende energibehovet ved stasjonen ble det satt opp en 500 m³ stor dieseltank ved sjøen, med rørledning over terreng til hovedstasjonen. De nye bygningene fikk sentralvarmesystem med radiatorer.

Både radiohuset og uthuset ble også utvidet og modernisert. Det gamle uthuset ble utvidet i både lengde og bredde. I dag kalles bygningen for Polarbrakka. Radiohuset, som i 1950 var utvidet til å huse radar, ble ytterligere utvidet for å kunne betjene sonder for måling av meteorologiske forhold i atmosfæren i forbindelse med det internasjonale geofysikkåret 1957-58. Med den nye utvidelsen fikk bygningen navnet Sondebrakka selv om radiosondestasjonen bare var i drift fra 1957 til 1960.

Ved Linnévannet, om lag 3,5 km øst for stasjonen, ble det bygget et lite båthus.

Nye Isfjord radio betjente nå kommunikasjon med både skips- og flytrafikk, i tillegg til navigasjonstjenester, ulike meteorologiske tjenester og radio- og telekommunikasjon for Svalbard og til/fra fastlandet. Stasjonen betjente også en rekke ulike vitenskapelige formål, blant annet seismiske målinger, og ytte bistand til vitenskapelige ekspedisjoner som oppholdt seg rundt Isfjord radio. På det meste, i 1959, var den faste bemanningen på Isfjord radio 12 personer.

I 1965 fikk Isfjord radio eget postkontor, og postnummer 9172 Isfjord radio (dette ble endret til 9172 Isfjord på Svalbard i 1983).

På 1950- og 60-tallet ble NRK radio mottatt av Svalbard Radio i Longyearbyen, før programmene ble sendt ut igjen på mellombølge fra Svalbard kringkaster. Fra 1971 var det Isfjord radio som mottok signalene fra fastlandet, via en mer enn 1 km lang antenne hengt opp i telefonstolper i rett linje sørover fra stasjonen. Fra Isfjord radios ble NRKs signaler videresendt på radiolinje til Longyearbyen og kringkastet derfra.

Fra midten av 1970-tallet ble antennenparken på Isfjord radio utvidet med flere antenner og utstyr på Randvikodden, om lag 1,6 km nordøst for stasjonen. For å betjene antennene ble det bygget en mindre servicehytte på Randvikodden.

Satellittkommunikasjon

I 1979 ble det etablert en satellitt jordstasjon på Isfjord radio, og den tekniske delen av hovedstasjonen utvidet mot nordøst til om lag dobbelt bredde. Den gamle delen ble integrert under et nytt høyere tak og nye fasader. Satellittsignalene var svært sårbare for forstyrrelser, og de radiotekniske rommene i hovedstasjonen ble innkledd med kobberfolie i vegger og tak. Det ble også laget kobberkledd innvendige vinduslemmer som kunne monteres og demonteres etter behov. For kommunikasjon med satellittene ble det montert en stor parabolantenne (d=13m) tilknyttet hovedstasjonens tekniske del. Satellittantenna, og radiolink til Longyearbyen, ga Svalbard et moderne telesamband til fastlandet.

Parabolantenna har ikke vært i bruk siden begynnelsen av 2000-tallet. Det ble også satt opp en ny bygning (Telenorhytta) for overvåking og styring av parabolantenna og laboratorium for satellittkommunikasjon. Bygningen kalles i dag for Telenorhytta.

Det var stadig behov for vedlikehold og reparasjoner av anleggene ved sjøen, og ny lastekran kom på plass i 1978. Omtrent samtidig med utvidelsen av hovedstasjonen ble det også bygget nytt båthus (i tillegg til naustet), tydelig inspirert av hovedstasjonen i form og uttrykk.

Automatisering og fjernstyring

Fra midten av 1970-tallet ble flere oppgaver flyttet til nye flyplassen i Longyearbyen, og utstyret på Isfjord radio ble fjernstyrt derfra. Bemanningen ble redusert, men teknisk personale hadde fortsatt sin arbeidsplass på Isfjord radio helt til 1999. Etter det er alle tekniske funksjoner fjernstyrt, og Isfjord radio har ikke lenger hatt fast stedlig personale.

Hotelldrif og reiselivsdestinasjon

Fra midten av 1990-tallet begynte en forsiktig tilrettelegging av Isfjord radio til noe turisme og overnattingsgjester. Polarbrakka ble allerede i 1995-96 pusset opp og tatt i bruk til innkvartering av besøkende, og både Gammelstasjonen og deler av Hovedstasjonen kunne brukes på samme måte. I andre halvdel av 1990-tallet drev Telenor Svalbard hotelldrif på Isfjord radio i vinter-/vårsesongen. Gjestene var i all hovedsak fastboende på Svalbard. Fra 1999 ble hotellvirksomheten leid ut til Svalbard Polar Travel/Spitsbergen Travel.

I 2006 kjøpte Store Norske Isfjord radio fra Telenor Svalbard, og i 2008 ble det inngått en avtale med Spitsbergen Travel om hotelldrif på stedet.

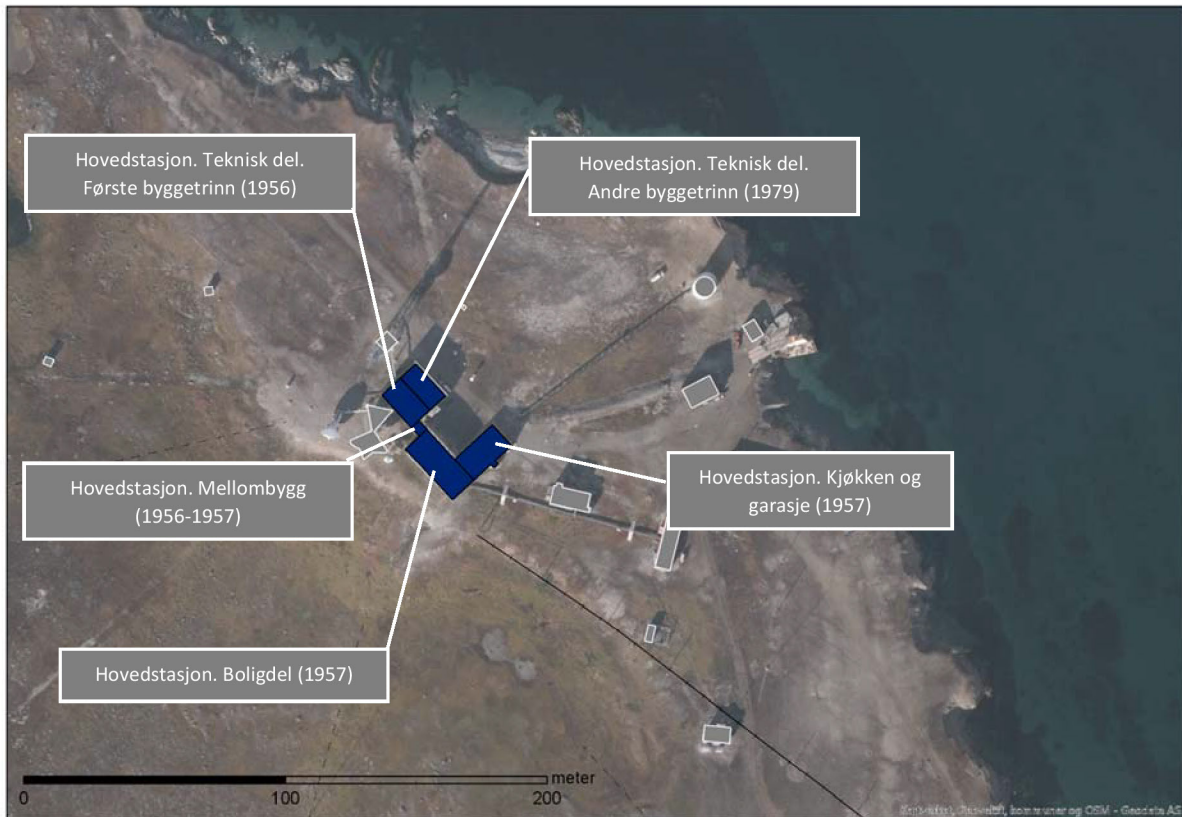
Isfjord radio i dag

Isfjord radio er i dag både en reiselivsdestinasjon og en teknisk fjernstyrt stasjon for kommunikasjon og navigasjon. Selskapet Store Norske Næringsbygg AS er eier av stasjonen. Basecamp Explorer har åpent hotell på Isfjord radio fra februar til oktober.

Telenor Svalbard leier den tekniske delen av stasjonen, og drifter både eget og andres utstyr.

De enkelte bygningene og andre objekter

Hovedstasjonen

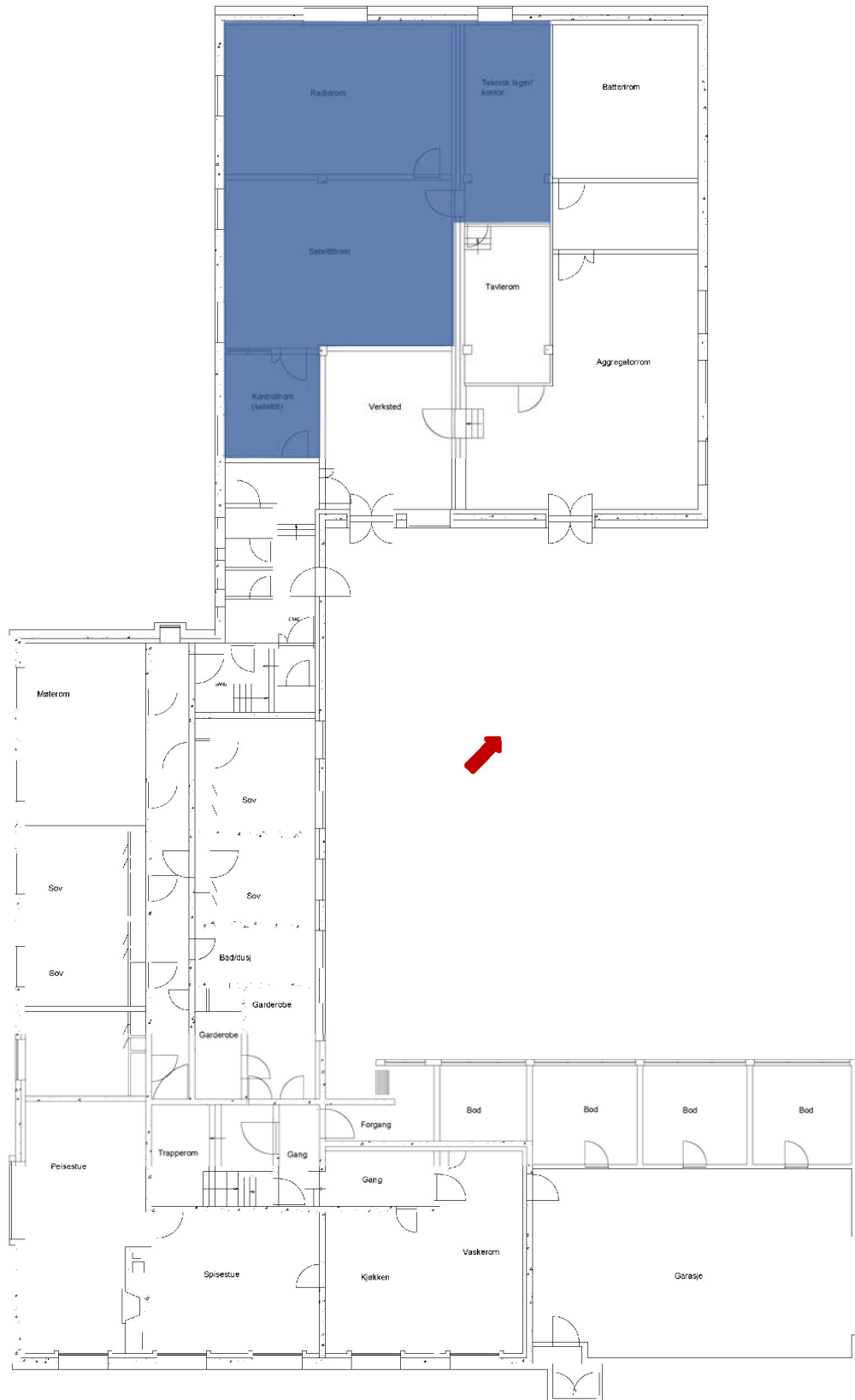
Figur 6: Hovedstasjonen på Isfjord radio.

Hovedstasjonen på Isfjord radio ble bygget i 1956-57 i forbindelse med en vesentlig utvidelse av stasjonens funksjoner, primært knyttet til polare flyvninger. Den nye stasjonen var tegnet av Riksarkitekten (senere Statens bygge- og eiendomsdirektorat og Statsbygg) i samarbeid med Telegrafstyret. Stasjonen består av tre separate sammenbygde fløyer, samt et lite mellombygg; En teknisk del med selve radiostasjonen, en boligdel for personell og en kjøkken- og garasjedel med verksteder.

Med nye funksjoner knyttet til satellittsamband på slutten av 1970-tallet ble den tekniske delen utvidet til om lag dobbelt grunnareal. Nytt saltak over hele bygget økte også byggets volum vesentlig i høyden.

Fredningen omfatter hovedkonstruksjon inkludert innvendig bæring, utvendige fasader, materialbruk og overflater, samt bygningsdetaljer som vinduer, utvendige dører og porter, piper og ildsteder, samt fire utvendige lamper, utvendige postskilt (2), rød postkasse og snøtipp.

Fredningen omfatter også interiør i rom avmerket i plantegning nedenfor. I interiørfredningen inngår rominndelinger, original materialbruk og overflatebehandling, inkludert konstruksjon for elektrisk skjerming av rom (Faradays bur -konstruksjon) i vegger, tak, gulv, dører og vinduer, og trapper og trappegelender med håndløper samt fast inventar (skap, innvendige dører, listverk, vinduslemmer, radiator, støpte vanntanker i kjeller o.l.).

Figur 7: Plantegning Hovedstasjon, 1 etasje. Rom omfattet av interiørfredningen er markert med blått (kontrollrom, satellittrom, radiorom, teknisk lager/kontor). Rød pil markerer nord.

Figur 8: Plantegning Hovedstasjonen, boligdel. Til venstre: kjeller. Til høyre: 2. etasje. Rom omfattet av interiørfredningen er markert med blått. Rød pil markerer nord.

Hovedstasjonen – teknisk del og mellombygg

Figur 9: Hovedstasjonen, teknisk del. Inngangsparti, gavlvegg (SØ) og sidevegg (NØ). Foto mot NV. Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Historikk

Første byggetrinn 1955-56. Opprinnelig enetasjes bygning med saltak og lavere mellombygg/gang mot boligdelen.

Utvidet til dagens volum med blant annet nytt aggregatrom mot nordøst i 1978-79. Utvidelsen medførte et doblet grunnareal, og et vesentlig høyere saltak. Opprinnelig volum er bevart som en integrert del av den nye bygningen, med betongdekke, bærende yttervegger og sperrebind for det opprinnelige taket synlig inne på loftet. Fasade mot SV er bevart uten endringer, med unntak av en ny port i mellombygget. Øvrige fasader endret/fornyet, gavlveggene er kledd med korrugerte stålplater.

I forbindelse med mottak av satellittsignaler fra 1979 ble det etablert Faradaybur i/rundt de radiotekniske rommene (kobberfolie i vegger, tak og gulv for å beskytte svake satellittsignaler mot forstyrrelser fra andre signaler). Kobberkledd vinduslemmer og nye tette dører til rommene ble også montert.

Fundamentering

Bygningen er fundamentert på naturlig strandvoll av grus. Plasstøpte fundament (firkantete pilarer) som punktvis understøttelse langs yttervegg og under bygningen. Rester av forskalingsbord står i bakken omkring fundamentene.

Støpte dragere/dekke over dette, armert betong. Lav åpen «krypkjeller» over terreng. Noe ulik utførelse i de to byggetrinnene; Under 1956-delen er det isolert med en slags stråarmert/fiberarmert

støp under betongdekket. Under tilbygget fra 1979 er det isolert med faststøpte Leca-blokker. Denne delen har større avstand til terreng og er innkledd med et skjørt av liggende bord, malt lys grå.

Vegger og fasader

Opprinnelig bygningsvolum fra 1956 har bærende vegger av plasstøpt betong. Utvendig fasade mot SV er bevart med opprinnelig enkel strekdekor støpt inn i pussen. Antatt opprinnelig tynn spritpuss, som senere er overmalt. Tilsvarende behandling av begge fasader i mellombygget som har forbindelse til boligfløyen.

Tilbygget fra 1979 er bygget på samme måte, men synlig betongfasade mot NØ er uten strekdekor.

Gavlveggene i bygget skrår slakt innover fra terreng mot tak. Gavlveggene er kledd med grovt profilerte korrugerte grønmalte stålplater som gir en enhetlig fasadekledning som kamuflerer overgangen mellom opprinnelig og nytt bygningsvolum. Samme plater er brukt på tak. Platene har kraftige kantete profiler c/c 10 cm, og er malt grønne.

Vinduer

Fasade SV: Tre opprinnelige vindusåpninger med store ettrams vinduer satt i lett inntrukne felt i betongveggen med loddrett, innstøpt stripe i veggen midt under vinduet. Isolerglassvinduer fra 1982. Antatt opprinnelige sinkbeslag på sålbenkene, innpusset i sidene. I tillegg en gjenmurt vindusåpning som er brukt for tilknytning til og støtte/feste for den store parabolantenna.

Mellombygget mot boligdelen framstår som en forlengelse av fasaden til teknisk del. Her er det fire små, opprinnelige vinduer fra 1956-57, med glass i kittfals og avrundete hjørnejern. Øvre del av vindu trekledd med ventilasjonshull. Antatt opprinnelige sinkbeslag på sålbenk.

Fasade NV: En opprinnelig vindusåpning i den opprinnelige delen fra 1956 med et bredt torams vindu, midtpost uten ytterligere inndeling. Isolerglassvindu fra 1982. I den nye delen fra 1979 er et noe smalere ettrams vindu. Begge vinduene står vertikalt i hver sin utstikkende kasse, kledd med grønsmalt beslag tilpasset veggens helning.

Fasade NØ: Betongvegg fra 1979 med tre små vinduer plassert som et bånd i venstre ende av fasaden. Isolerglassvinduer.

Fasade SØ (gårdsrom): Mellom dørene i 1. etasje er et ettrams liggende vindu plassert i en utstikkende kasse, kledd med grønsmalt beslag.

På alle fasader er vindusrammer/karmer av tre og sålbenkbeslag malt rødt.

Dører og porter

Fasade SØ (mot gårdsrom): To rødflakkerte, flate metalledører med smale, hengslete sidefelt. Dørfeltene er plassert vertikalt og satt inn i utstikkende kasser, som er kledd med grønsmalte beslag tilpasset veggens helning.

Fasade SV: I mellombygget mot boligdelen er tofløyet treport med ytre trefiberplater og stabelhengsler. Alt malt rødt.

Yttertak

Det opprinnelige (1956) saltakets sperrekonstruksjon er bevart og synlig inne på loftet. Konstruksjonen har sperrer av plank og opprinnelig liggende taktro på takflata mot SV, der den fortsatt bærer takflatas nedre del. Opprinnelige takkonstruksjon mot NØ er bevart som et åpent sperreverk uten tro, og sperrere har stadig en avstivende funksjon. Det nye saltaket fra 1978-79 er bygget som en

forlengelse av det gamle taket mot SV, anlagt på ny yttervegg mot NØ og understøttet på stolper av tre og en indre betongvegg. Nytt saltak har tro av finérplater.

Saltaket fra 1978-79 på teknisk del og mellomgangen er utvendig tekket med korrugerte stålplater. Malt mørk grønn, som veggene. Taktekingen er føret opp én bjelkehøyde.

Piper

En stor innkasset pipe over delen fra 1979, plassert over det nye aggregatrommet. Umalt blikk.

I mellombyggets takflate mot gårdsrom er det en innkasset luftelyre, nyere utførelse.

I 1956 var det to piper/lyrer over tak, plassert på mønet. Disse er bevart opp til loft, der øvre del er demontert.

Utendørs trapper o.l.

De to dørene mot SØ (mot tunet) står på små utkragende betongdekker som «henger» noe over terrenget. Moderne tretrapp under inngangsdør til mellombygg. Foran treport i fasade SV i mellombygg er det støpt en betongrampe på bakkeplan.

Belysning og utvendige tekniske installasjoner

Utvendige lamper i hvert «hjørne» av langveggene (fasade NØ og SV).

I 2. etasje/gavlvegg fasade SØ (mot tunet) er det et støpt utbygg/vegger med åpen lasterampe (t.v.) og ventilasjonsluke (t.h.).

I gavlvegg mot NV er det store åpninger for ventilasjon opp mot gavl. Mellom vinduene i 1. etasje er det gjennomføring for teknisk kobling mot antennenårn.

Interiør

Fredningen omfatter kontrollrom, satellitrom, radiatorom og teknisk lager/kontor, se plantegning på side 9.

Fotodokumentasjon

Figur 10: Mellombygg, inngangsparti til teknisk del. Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Figur 11: Gavleveg SØ. Til venstre er boligdelen. Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Figur 12: Detalj av gavlvegg SØ, med støpt utbygg med tilkomst til loft. Til venstre: åpen lasterampe. Til høyre: ventilasjonssjakt med åpning mot bakken. kabelgate. Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Figur 13: Deler av fasade/langvegg mot NØ. Utelampe oppunder tak i hjørnet. Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Figur 14: Gavlvegg NV, med kabelgate til antennenårn. Øverst mot mønet er ventilasjonsåpning fra loft. Opprinnelig bygningsvolum har mur mellom støpte fundamentpilarer (ikke grunnmur), mens utvidelsen fra 1979 har treskjørt mellom pilarene, med luke til tilkomst under bygget. Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Figur 15: Detalj av gavlvegg NV, med vinduer i utkragede blikklede kasser/bokser. Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Figur 16: Fasade SV. Lampe som inngår i fredningen over vindu. Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

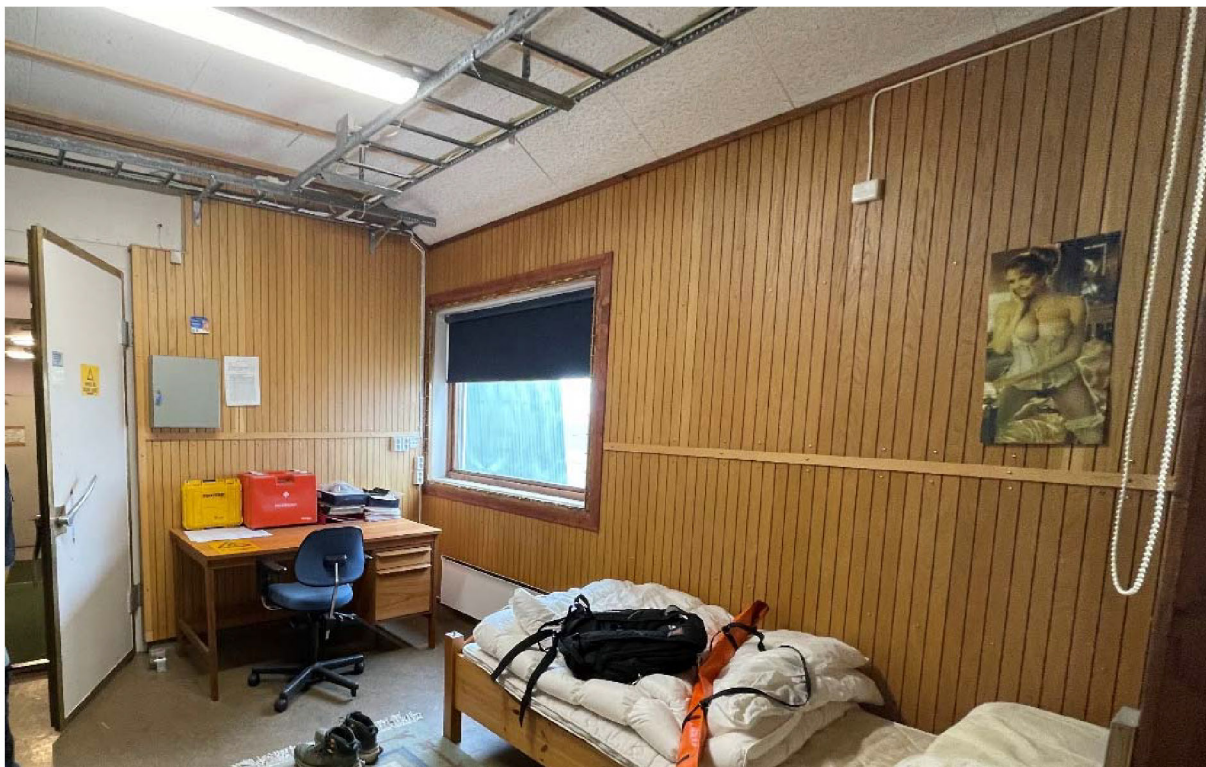
Figur 17: Del av fasade SV. Innfesting av støtte for parabolantenne i eldre gjenstøpt vindusåpning. Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

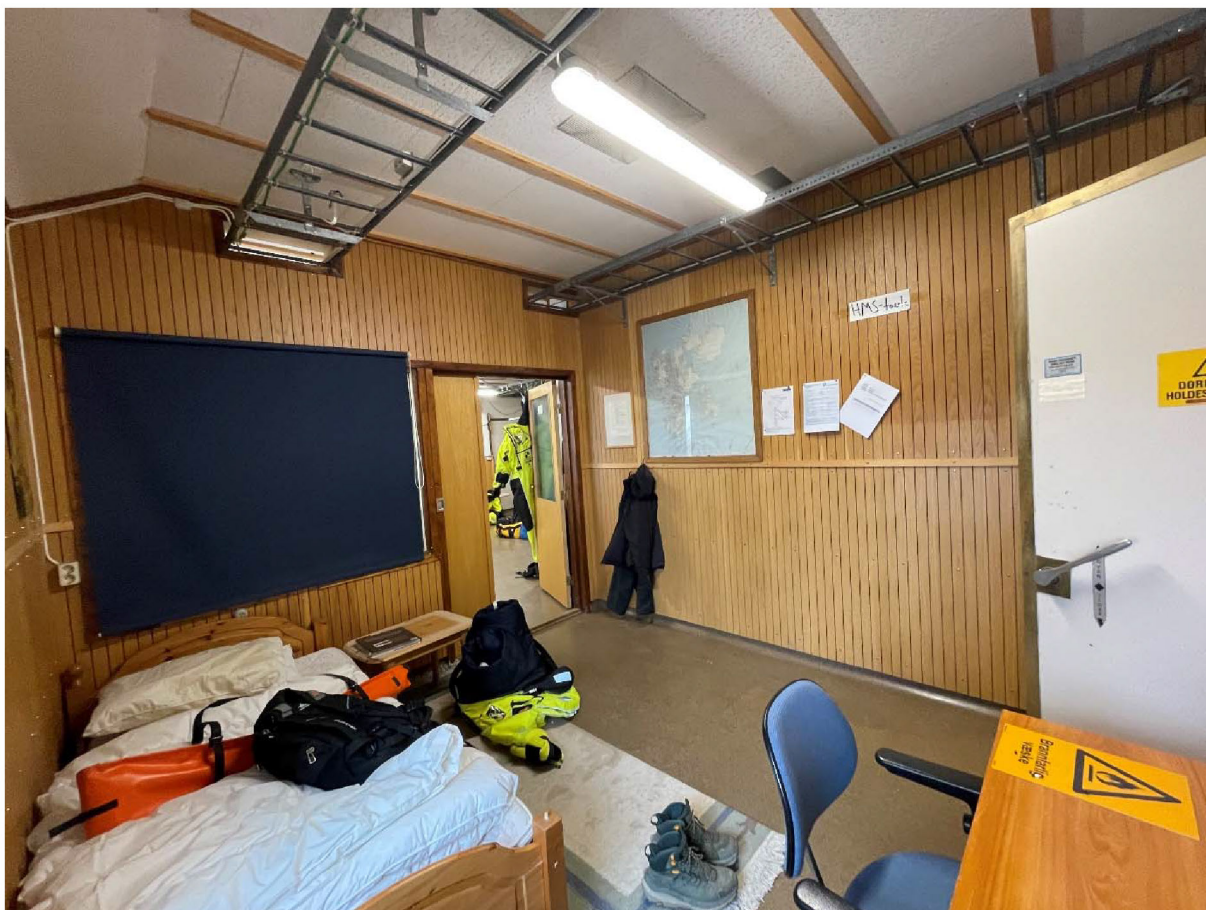
Figur 18: Del av fasade SV, med port i mellombygg. Foran porten ses støpt rampe/inngangsparti. Over porten er originale vinduer med ventilasjonsluke i øvre del av ramme. Helt til venstre er lampe som inngår i fredningen. Til høyre ses vindu i utkraget boks i boligdel. Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Fotodokumentasjon interiør

Kontrollrom

Figur 19: Kontrollrom, foto mot S. Dør fra gang er åpen til venstre i bildet. Foto: Sysselmesteren på Svalbard, 2023.

Figur 20: Kontrollrom, foto mot N. Dør fra gang er åpen til høyre i bildet. Innervindu mot Satellittrom med nedtrukket rullgardin. Dør mot Satellittrom er åpen sentralt i bildet. Foto: Sysselmasteren på Svalbard, 2023.

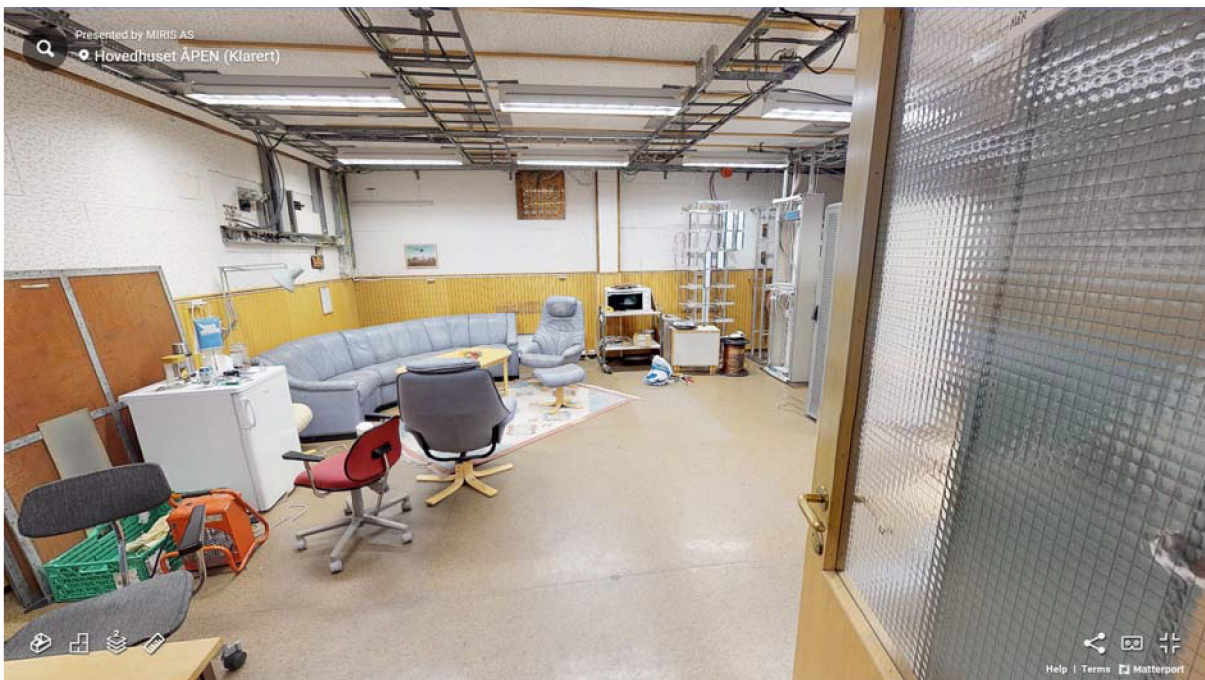

Figur 21: Kontrollrom, foto mot NV med innervindu og dør mot Satellittrom. Foto: Maria Lytomt, Riksantikvaren 2021.

Figur 22: Kontrollrom. Detalj vindu med Faradays bur-konstruksjon. Foto: Sysselmesteren på Svalbard, 2023.

Satellittrom

Figur 23: Satellittrom, mot NV. Skjermdump fra 3D-modell, Store Norske/Matterport 2023.

Figur 24: Satellittrom, mot SV. Skjermdump fra 3D-modell, Store Norske/Matterport 2023.

Figur 25: Satellittrom, mot NØ. Skjermdump fra 3D-modell, Store Norske/Matterport 2023.

Figur 26: Satellittrom, mot SØ. Skjermdump fra 3D-modell, Store Norske/Matterport 2023.

Figur 27: Satellittrom. Detalj vindu mot SV med Faradays bur-konstruksjon. Foto: Maria Lytomt, Riksantikvaren 2021.

Figur 28: Satellittrom. Innvendige vinduslemmer for elektronisk skjerming (Faradays bur-konstruksjon). Foto: Maria Lytomt, Riksantikvaren 2021.

Teknisk lager/kontor

Figur 29: Vindu mot NV på Teknisk lager/kontor. Foto: Maria Lytomt, Riksantikvaren 2021.

Figur 30: Teknisk lager/kontor. Mot NV. Skjermdump fra 3D-modell, Store Norske/Matterport 2023.

Figur 31: Teknisk lager/kontor, mot NØ. Skjermdump fra 3D-modell, Store Norske/Matterport 2023.

Figur 32: Teknisk lager/kontor, mot SØ. Skjermdump fra 3D-modell, Store Norske/Matterport 2023.

Radiatorrommet

Radiatorrommet inneholder skjermingsverdig teknisk utstyr. Fotodokumentasjon finnes hos Riksantikvaren og eier.

Hovedstasjonen – boligdel

Figur 33: Hovedstasjonen, boligdel. Fasade mot gårdsrom (NØ). Til høyre ses mellombygg mot teknisk del, til venstre ses kjøkken- og garasjedel. Før montering av solceller på tak. Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Historikk

Bygget i 1956-57. Gavlvegger opprinnelig kledd med papp og lekter, langvegger i mur. Gavlvegger kledd med korrugerte stålplater (to ulike typer) i 1979. Vinduer byttet i 1982. Omfattende innvendig rehabilitering i 2008.

Grunn og fundament

Bygningen er fundamentert på naturlig strandvoll av grus. Plasstøpt grunnmur/vegger. Kjeller under ca. halve bygningen (søndre del), der det er vannbasseng og renseanlegg for drikkevann. Nordre del er fundamentert på støpt ringmur og støpte pilarer.

Støpte bjelker/dekke over dette, armert betong. Lav åpen «krypkjeller» over terreng under nordre del.

Vegger og fasader

Bærende vegger av plasstøpt betong. Langveggene har opprinnelig enkel strekdekor støpt inn i betongen/pussen.

Et veggparti over snøtippen (foran vannbasseng i kjeller) er kledd med rødmalt tømmermannskledning. Denne er en nyere tilføyelse (antatt siste del av 1970-tallet) for å beskytte betongvegg ved snøtipping med traktor.

Gavlveggene skrår slakt innover mot tak. Gavlveggen mot NV er kledd med grovt profilerte korrugerte stålplater, malt mørk grønn. Antatt fra ca. 1979, lik platene på teknisk del. Platene har kraftige

kantete (trapesformete) profiler c/c 10 cm. De korrugerte stålplatene på fasaden mot SØ har grunnere trapesprofil og er muligens satt opp litt senere.

Vinduer

I de to langveggene er det stort sett ensartete vinduer mot soverom og oppholdsrom: store rektangulære felt med to rammer: en stor ramme og et smalt sidefelt. Alle vinduene ble skiftet til isolerglass i 1982, med utvendig aluminiumsbeslag på karm/ramme. De nye karmene er trolig satt inn i opprinnelig ytre karm, der også sålbenkbeslag av sink antas å være opprinnelig. Beslaget er pusset inn i sidene og maltrødt som vinduene.

Det er noen vinduer med mindre størrelser plassert enkeltvis eller i sammenstilte vindusbånd over taket til kjøkkenfløyen. Alle er skiftet til isolerglassvinduer i 1982, og malt røde.

I enden av korridorene mot NV er det et ettrams vindu i hver etasje, plassert over hverandre. Isolerglassvinduer fra 1982. Vinduene er plassert vertikal i den skrå veggen, som små utstikkende kasser tekkes med grønnmalt stålbeslag, gjerdete hjørner.

I gavlveggen mot SØ er det tilsvarende vindusløsninger i innkassete bokser: tre tofags vinduer i spisestue/stue i 1. etasje, og ett ettrams vindu i 2. etasje.

Dører og porter

Ingen dører. Hovedinngangen er i sidefløyen mot tunet.

Yttertak

Saltak, antatt opprinnelig sperrekonstruksjon av tre med taktro av liggende bord. Tekket med grønn asfaltpapp. Pappen er senere påført et grått gummibelegg. Det grå gummibelegget flasser av i store felt, og grønn asfaltpapp kommer til syne.

Piper

Pipe over peisestua, plassert ved mønet. Murt av teglstein og pusset innvendig. Senere kledd inn med beslag over tak.

Mindre luftelyre ved mønet over våtromsdel om lag midt i bygningen.

Belysning, tekniske installasjoner

Nyere lyskaster på vegg over snøtippen mot SV, samt ved overgang til kjøkkenfløy mot SØ.

Annet

Snøtipp med åpen luke til rom for snøsmelting i kjeller. Selve snøtippen er løs og konstruert av H-bjelker, vinkeljern og stålrør, med treplank og gummibelegg på den skråstilte flaten. Sannsynligvis sveiset sammen på stedet.

Interiør

Fredningen omfatter rom for snøsmelting og vannbehandling i kjeller, og tre soverom mot vest i andre etasje. Se plantegninger på side 10.

Fotodokumentasjon

Figur 34: Hovedstasjonen, boligdel. Fasade mot gårdsrom (NØ). Til høyre ses mellombygg mot teknisk del, til venstre ses kjøkken- og garasjedel. Solceller er montert på taket. Foto: Sysselemesteren på Svalbard, 2023..

Figur 35: Hovedstasjonen, boligdel. Fasade mot gårdsrom (NØ), vindu i trappegang og dekor rundt vinduer og veggfelt. Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Figur 36: Hovedstasjonen, boligdel. Fasade SØ. Til høyre ses overgang til kjøkken- og garasjedel. Fra kjeller går rørgate for vann til Sondebrakka. Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Figur 37: Hovedstasjonen, boligdel. Fasade SV. Til høyre ses snøtippen med felt med tømmermannskledning over. Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Figur 38: Hovedstasjonen, boligdel. Fasade SV. Detalj vindu.. Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Figur 39: Hovedstasjonen, boligdel. Fasade SV. Snøtippen med felt med tømmermannskledning over. Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Figur 40: Hovedstasjonen, boligdel. Snøtippen med luke til vannbasseng i kjeller. Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Fotodokumentasjon interiør

Del av kjeller, rom for snøsmelting

Figur 41: Dør inn til rom for snøsmelting. Skjermdump fra 3D-modell, Store Norske/Matterport 2023.

Figur 42: Rom med vanntanker for snøsmelting. Skjermdump fra 3D-modell, Store Norske/Matterport 2023. Faktisk utførelse avviker fra plantegning.

Figur 43: Vanntanker for snøsmelting. Foto: Sysselmesteren på Svalbard 2023.

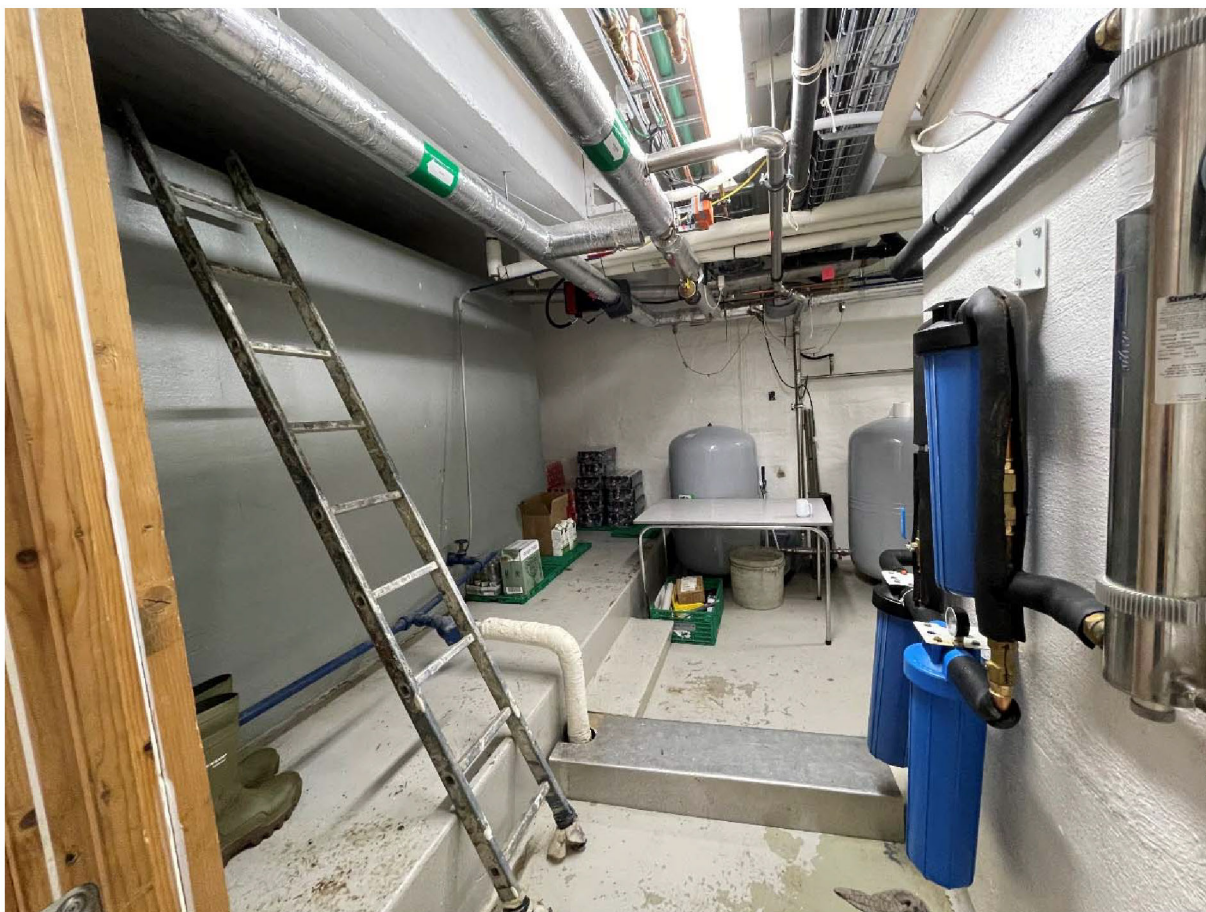

Figur 44: Full vanntank for snøsmelting. Åpen luke mot snøtipp. Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

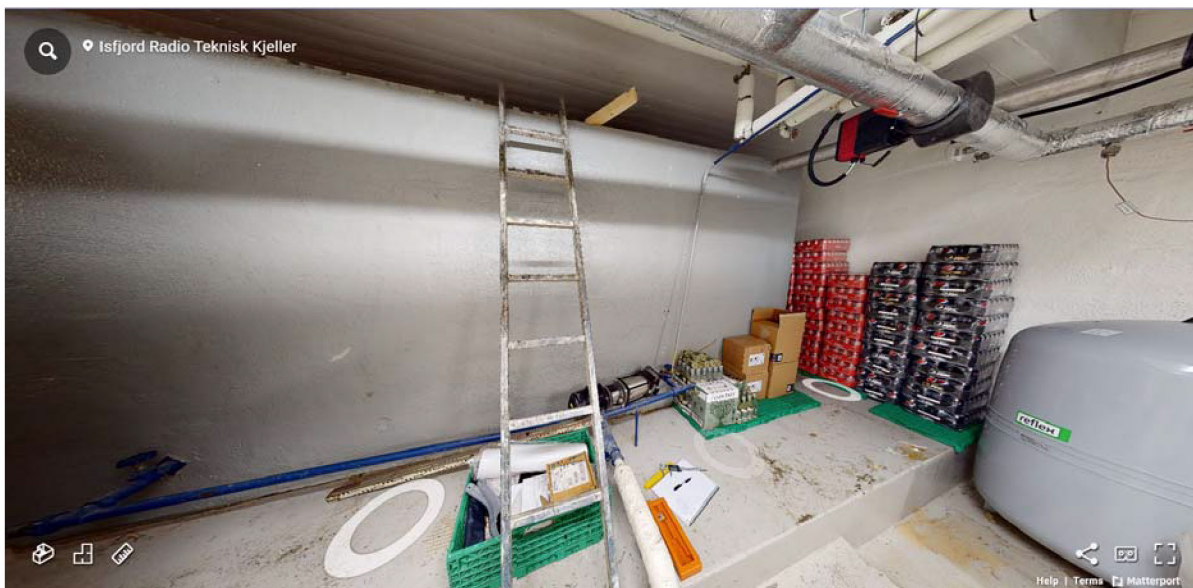

Figur 45: Tom vanntank for snøsmelting. Foto: Sysselmesteren på Svalbard, 2023.

Del av kjeller, rom med vanntanker

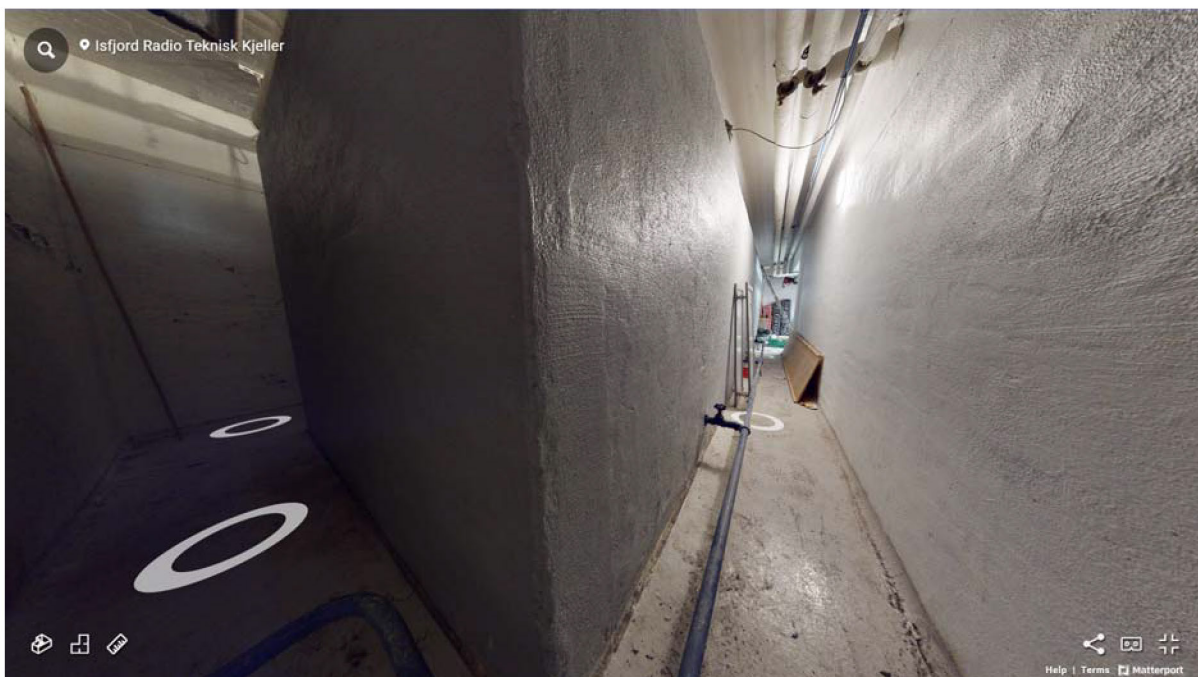
Figur 46: Rom med vanntanker (grå vegg til venstre). Fredningen omfatter den oppbygde delen av rommet (venstre side i bildet). Foto: Sysselemesteren på Svalbard, 2023.

Figur 47: Vanntanker i kjeller (gra vegg). Vanntankene er bygget slik at det er gangareal rundt hele. Fredningen omfatter den oppbygde delen av rommet. Skjermdump fra 3D-modell, Store Norske/Matterport 2023.

Figur 48: Rom med vanntanker (grå vegg til høyre). Fredningen omfatter den oppbygde delen av rommet (høyre side i bildet). Vanntankene er bygget slik at det er gangareal rundt hele. Foto: Sysselmesteren på Svalbard, 2023

Figur 49: Vanntank med gang på "baksiden". Skjermdump fra 3D-modell, Store Norske/Matterport 2023.

Figur 50: Fulle vanntanker i kjeller. Vanntankene er bygget slik at det er gangareal rundt hele. Foto: Maria Lytomt, Riksantikvaren 2021.

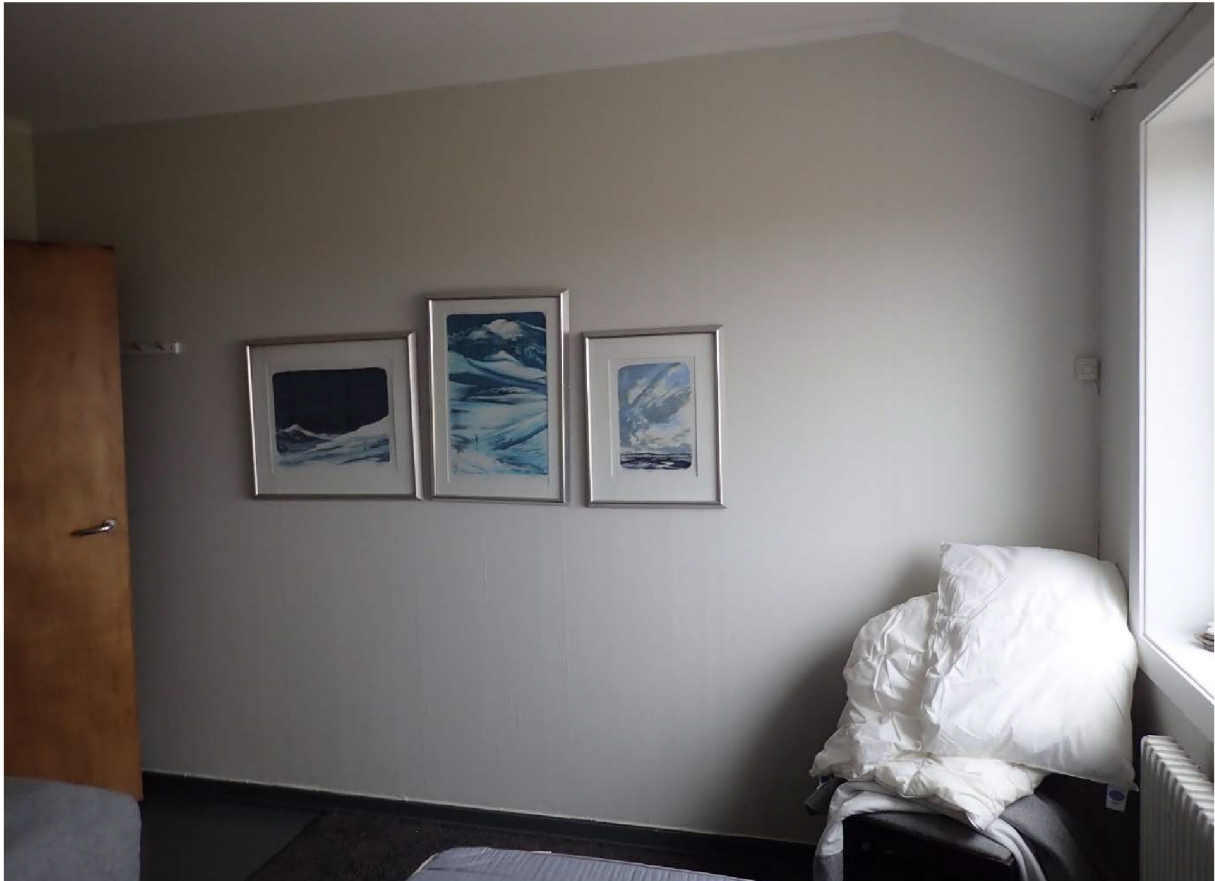
Soverom i 2. etasje, rom 202

Figur 51: Dørene inn til rom 202 (åpen) og 203 (lukket). Skjermdump fra 3D-modell, Store Norske/Matterport 2023.

Figur 52: Gulv i mellomgang, rom 202. Foto: Syssemesteren på Svalbard, 2023.

Figur 53: Rom 202. Foto: Syssemesteren på Svalbard, 2023.

Figur 54: Rom 202. Foto: Sysselmesteren på Svalbard, 2023.

Figur 55: Rom 202. Foto: Sysselmesteren på Svalbard, 2023.

Figur 56: Rom 202. Foto: Sysselmesteren på Svalbard, 2023.

Figur 57: Rom 202. Gulv. Foto: Sysselmesteren på Svalbard, 2023.

Soverom i 2. etasje, rom 203

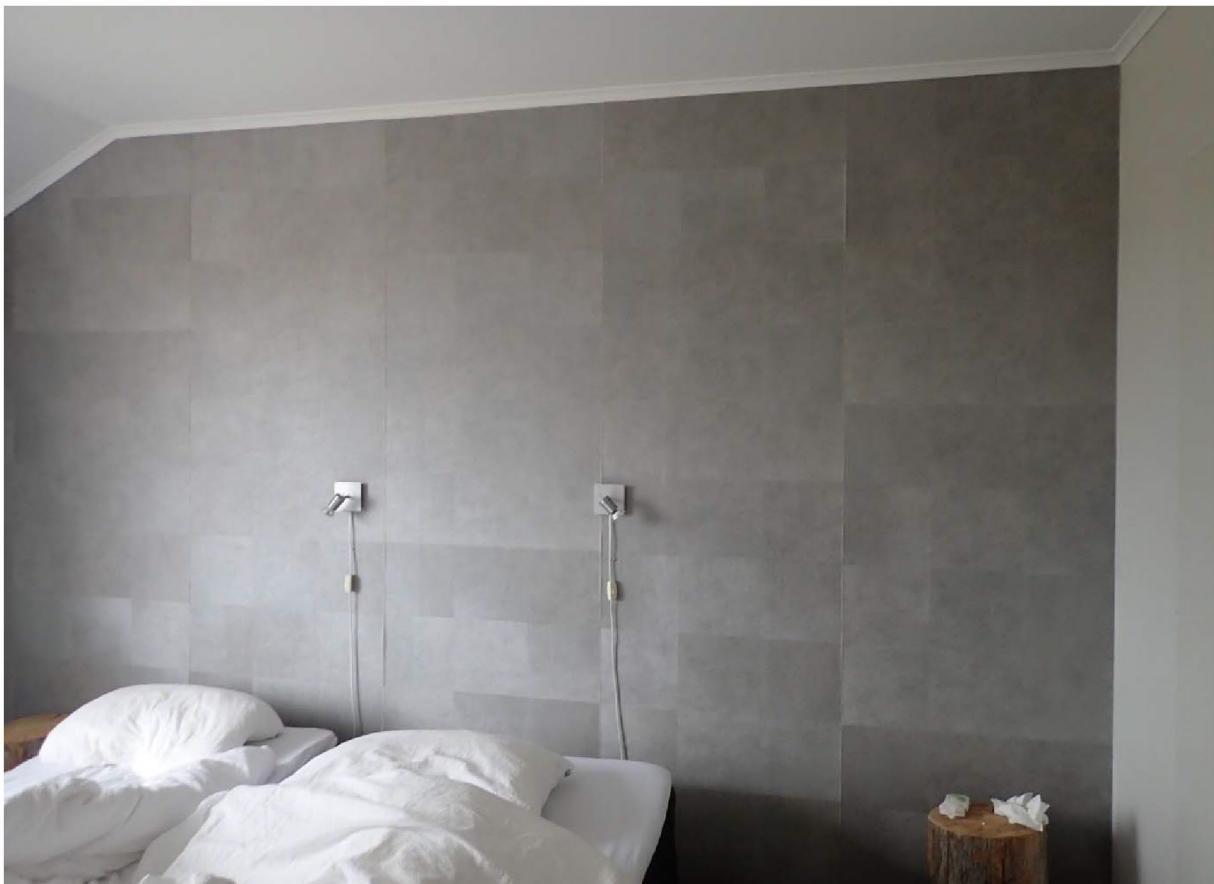
Figur 58: Gulv i mellomgang, rom 203. Foto: Sysselmesteren på Svalbard, 2023.

Figur 59: Rom 203. Foto: Sysselmesteren på Svalbard, 2023.

Figur 60: Rom 203. Foto: Sysselmesteren på Svalbard, 2023.

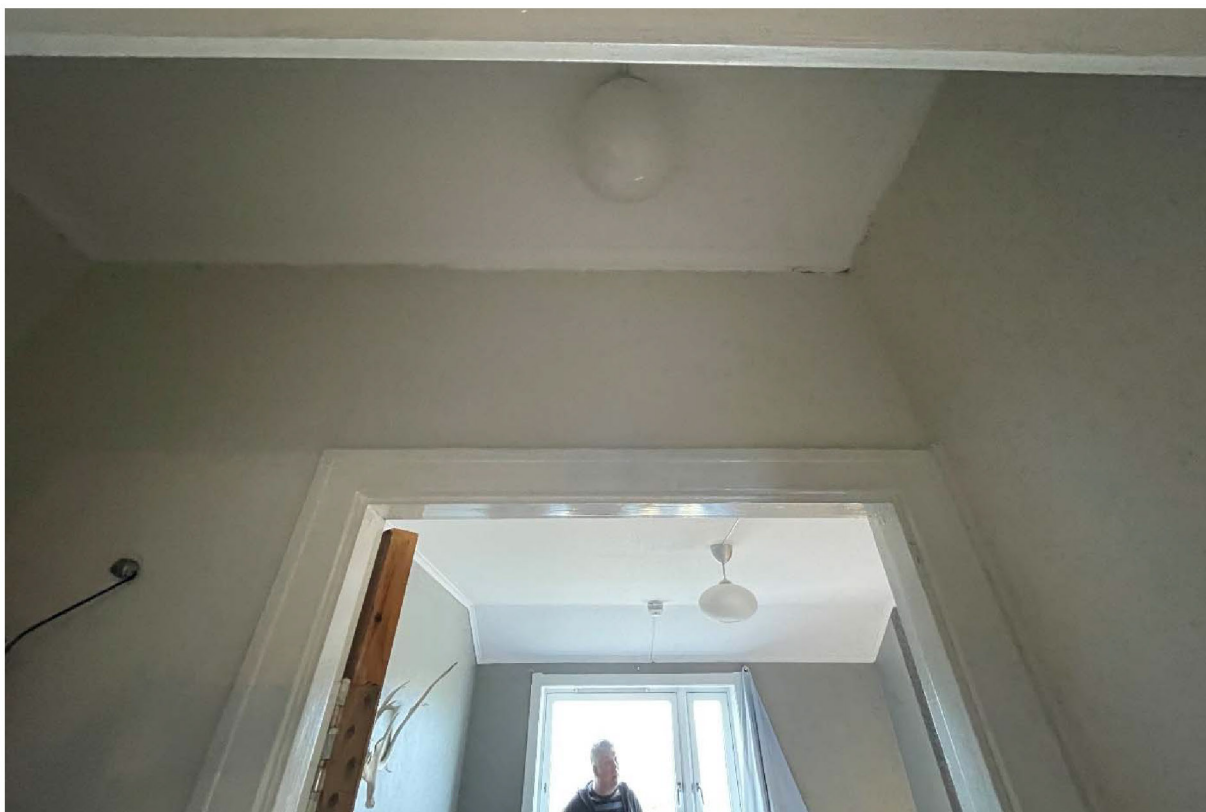

Figur 61: Rom 203. Foto: Sysselmesteren på Svalbard, 2023.

Figur 62: Rom 203. Foto: Syssemesteren på Svalbard, 2023.

Soverom i 2. etasje, rom 204

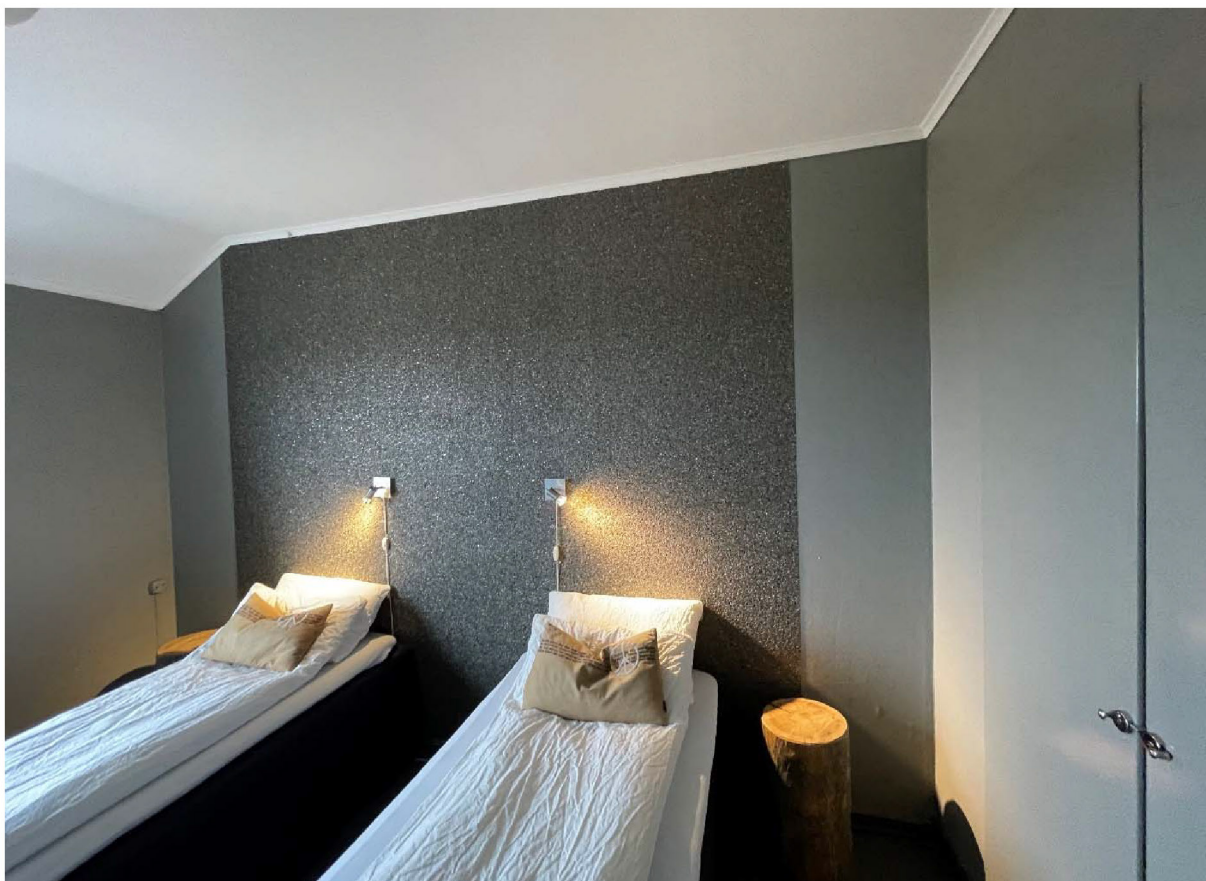
Figur 63: Rom 204, detalj dørlister og tak i mellomgang. Foto: Syssemesteren på Svalbard, 2023.

Figur 64: Rom 204. Foto: Sysselmasteren på Svalbard, 2023.

Figur 65: Rom 204. Foto: Sysselmasteren på Svalbard, 2023.

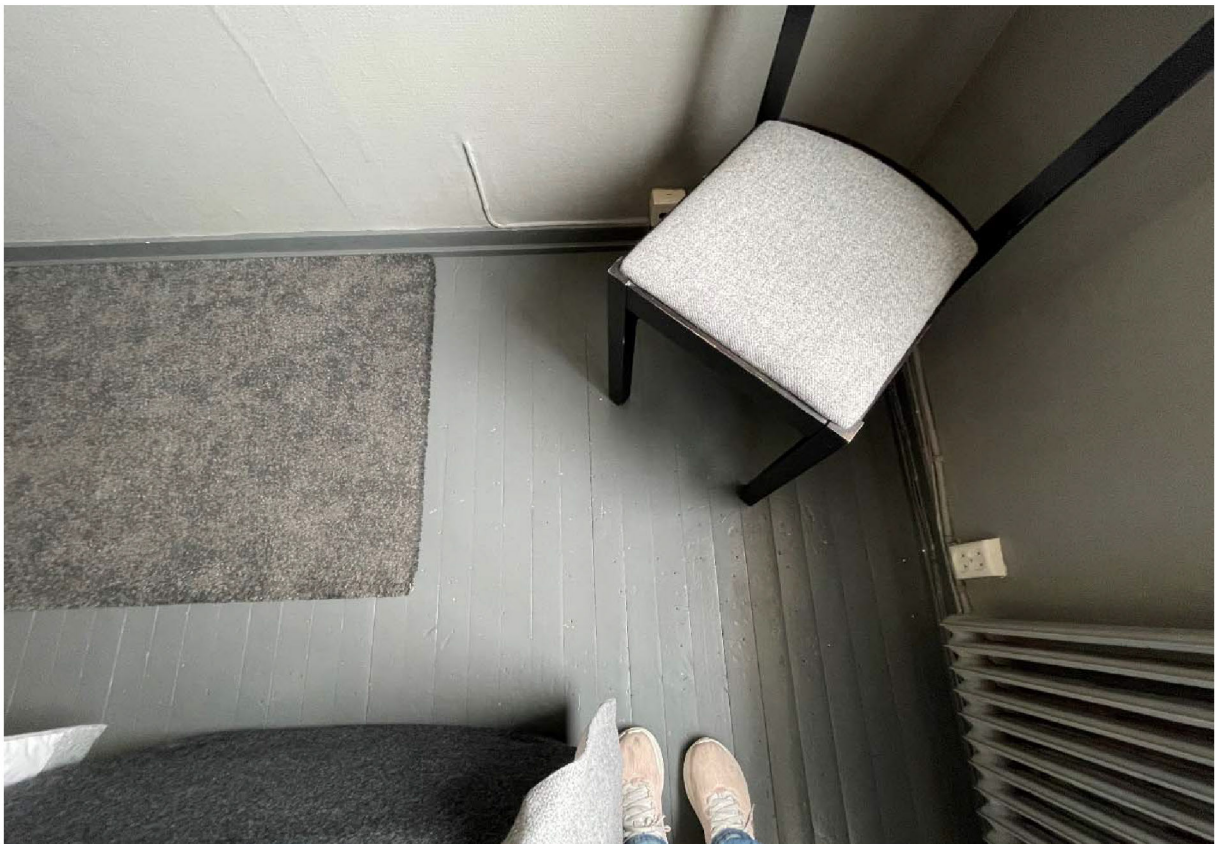
Figur 66: Rom 204. Foto: Sysseimesteren på Svalbard, 2023.

Figur 67: Rom 204. Foto: Sysseimesteren på Svalbard, 2023.

Figur 68: Rom 204, detalj vindu. Foto: Sysselmasteren på Svalbard, 2023.

Figur 69: Rom 204, detalj gulv. Foto: Sysselmasteren på Svalbard, 2023.

Hovedstasjonen – kjøkken og garasjefløy

Figur 70: Kjøkken- og garasjedel. Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Historikk

Bygget i 1956-57. Antatt ca. 1979, muligens litt senere: Kledd med korrugerte stålplater på langvegg mot SØ. Muligens samtidig er øvre glassfelt i gavl mot NØ (over garasjeporten) kledd med liggende vestlandspanel.

Vinduer i kjøkken og vaskerom skiftet i 1982. Små vinduer i garasjefløyen skiftet i 2020

Grunn og fundament

Fundamentert på naturlig strandvoll av grus. Støpte fundament (firkantete pilarer) som punktvis understøttelse. Støpt betongdekke med noe avstand til terreng under kjøkkendel/vaskerom, naturlig grusdekke i kaldgarasjen.

Vegger og fasader

Kjøkkendelen nærmest boligfløyen har bærende vegger av plasstøpt betong.

Garasjedelen, og de små rommene mot tunet, har yttervegger av bindingsverk. Fasadene er ulikt behandlet på hver side.

Gavlvegg mot NØ: Kort gavlvegg med garasjeport. Veggene er kledd med liggende rødmalt vestlandspanel. Hvite dekkbord i hjørnene mv. Øvre veggparti over porten kledd med liggende vestlandspanel med smalere bordbredder. Denne stikker noe ut fra vegglivet, trolig for å dekke over opprinnelige kraftig spileverk og tidligere glassfelt.

Fasade mot gårdsrom (NV): Liggende rødmalt vestlandspanel. Veggene er delt i fire seksjoner med hvitmalt vertikale dekkbord, med tre vinduer i sammenhengende langsgående vindusbånd under raft. I et parti utenfor inngangspartiet er et felt med stående hvitmalt tømmermannskledning.

Inngangsparti mot gårdsrom: Inntrukket parti med overdekket dør og tram. Bakre glassvegg inndelt i smale felt med karakteristisk, rettkantet 1950-talls profil. Under glassfeltet er det en lav brystning med liggende vestlandspanel med smale bord.

Langvegg mot SØ: Felles fasade med boligdel. Korrugerte stålplater med trapesprofil, disse har grunnere profiler enn platene fra 1979 på andre deler av hovedstasjonen (teknisk del), og er malt i en noe lysere grønnfarge.

Bislag mot SØ: Inngang til garasjedelen. Bislaget har skrå yttervegg, slakt pulttak og materialbruk som bygningen for øvrig: støpte peler og et nedre skjørt av liggende bord, malt lys grå. Ytre fasade og pulttak er kledd med grønnmalte korrugerte stålplater som veggen. Kortveggene i bislaget er kledd med liggende rødmalt vestlandspanel. Veggen mot nord, med dør, er som opprinnelig. Værslitt kledning. Veggen mot sør har nyere kledning (markante sirkelsagspor).

Vinduer

Fasade mot SØ: To tofags isolerglassvinduer satt vertikalt inn i den skrå veggen, i kjøkken og vaskerom. Vinduene er av samme type og utforming som i samme fasade i boligdelen, og er satt på linje med disse. Dyp, skrå sålbenk og omramning kledd med grønnmalt stålbeslag. Vinduene er innadslående, utvendig aluminiumsbeslag på ramme/karm.

Fasade mot gårdsrom (NV): Vindusbånd med i alt 12 små rektangulære vinduer, topphengslet og utadslående. Isolerglassvinduer fra 2020.

Dører og porter

Nyere garasjeport mot NØ, rulleport av metall, utsiden illuderer liggende bord, hvitlakkert.

Hovedinngangsdør mot gårdsrom er en nyere platedør (MDF) med imitasjon av speilinddeling, hvit.

Opprinnelig dør i bislag mot SØ, fra 1957. Innadslående tredør med smal rillepanel («jernbanepanel»). Et bredt liggende bord i nedre del. Gerikter med utstikkende skråstilt ytre bord/karm. Døra er malt rød og geriktene hvite.

Yttertak

Pulttak med fall mot gårdsrom over både kjøkken- og garasjedel. Opprinnelig tekket med grønn asfaltpapp og stående lekter. Pappen er senere påført et grått gummibelegg. Det grå gummibelegget flasser av i store felt, og grønn asfaltpapp kommer til syne. Dette antas å være den opprinnelige pappen fra 1957. De opprinnelige lektene er fjernet, trolig ved påføring av gummibelegget.

Annet

Til høyre for garasjeport på gavlvegg mot NØ er det fastmontert postskilt «9172 Isfjord på Svalbard», en rød standard postkasse for levering av post, og et standard posthornskilt (logoen til Posten).

Nord for garasjefløyen ses restene av en tidligere skinnegang, der kun grusdekket er tilbake. Denne traseen strekker seg mot havna, og det er bevart en liten bro av treverk over en fure i terrenget. Opprinnelig smalsporet skinnegang fra havna og inn til båthuset (garasjen) ble etablert i 1957. Den nye garasjefløyen var vinteropplag for stasjonens båt, og ble kalt Båthuset. Skinnegangen ble trolig fjernet ca. 1979, da nytt båthus ble oppført nærmere havna.

Fotodokumentasjon

Figur 71: Kjøkken- og garasjedel. Fasade mot SØ, med bislag. Til venstre er gavlvegg/fasade i boligdel. Solceller er montert på taket til boligdelen. Foto: Sysselmesteren på Svalbard 2023.

Figur 72: Fasade mot NØ, med garasjeport. Over garasjeporten har det opprinnelig vært vindusfelt. Til høyre i bildet, inn mot

hvit loddrett list som skiller garasjedel fra tekniske rom, ses overbygd grøft for dieselrør fra tanken ved havna. Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Figur 73: Fassade mot NV, mot gårdsrom. Til høyre ses inngangsparti og deler av boligdelen. Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Figur 74: Inngangsparti. Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Figur 75: Bislag med inngangsdør på fasade mot SØ. Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Figur 76: Bakside av bislag på fasade mot SØ. Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Figur 77: Detalj over garasjeport. Igjenbygd tidligere vindusfelt. Vindusfeltene er bevart bak gjenbyggingen. Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Figur 78: Detalj fra vinduer i inngangsparti. Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Figur 79: Innvendig inngangsparti. Bakerst i bildet er videre inngang til boligdelen. Vinduer mot gårdsrom til høyre. Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Figur 80: 9172 Isfjord på Svalbard. På yttervegg rett til høyre for garasjeport. Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Gammelstasjonen

Figur 81: Gammelstasjonen på Isfjord radio.

Figur 82: Gammelstasjonen. Foto mot SV. Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Fredningen omfatter hovedkonstruksjon inkludert innvendig bæring, utvendige fasader, materialbruk og overflater, samt bygningsdetaljer som vinduer, utvendige dører og porter, piper og ildsteder.

Historikk

Dagens bygning er fra gjenoppbyggingen etter andre verdenskrig (1946). Den er bygget på de originale fundamentene etter den opprinnelige stasjonsbygningen fra 1933. Dagens bygning har tilnærmet lik utforming som bygningen fra 1933, med unntak av bl.a. takutforming på sidebygningen (i 1933 hadde sidebygningen pulttak).

Bygningen var hoved(radio)stasjon fra 1946 til ny stasjonsbygning ble oppført i 1956-57.

Grunn og fundament

Fundamentert på naturlig strandvoll av grus. Trebjelkelag på tømmerpeler slått ned i permafrosten. 64 stokker av rundtømmer er bevart fra 1933 og ble gjenbrukt som fundament for dagens bygning i 1946: 7 m x 9 m. Mange av stokkene var brannskadd i toppen, disse ble renskåret og fikk påskjøtt en øvre kloss skåret av rundtømmer. Disse klossene er kun noen cm høye og ses tydelig over terreng. Både i 1933 og 1946 ble det bygget en isolerende torvmur omkring fundamentet. Torva er senere fjernet og trolig erstattet av liggende dekkbord. Husets fire hjørner var bardunert til grunnen i 1946.

Vegger og fasader

Bindingsverk, med to lag papp og to lag panel på hver side. Opprinnelig stående tømmermannskledning, senere erstattet eller dekket over med liggende bordkledning (weatherboard) (antatt sent 1970-80-tallet). Rødmalt, med grønmalte hjørnebord, takbord og vinduer med listverk. En periode var kledningen malt grønn, tilbakeført til rødt i 1994.

Bardunfestene i hjørnene ses ikke lenger – disse er fjernet eller skjult bak nyere kledning, som trolig er lagt utenpå den opprinnelige.

Vinduer

Koblete isolerglassvinduer fra 2008-09, med glass i kittfals i ytre ramme. 1. etg hovedbygg: 4 stk tofags vinduer med tre ruter i hver ramme (2 mot sør, 1 mot N og 1 mot V). 2. etg hovedbygg, 5 stk tofags vinduer med to ruter i hver ramme (2 mot Ø, 2 mot V, 1 mot N). Sidebygg: 3 stk tofags vinduer med to ruter i hver ramme (samme som i 2. etg i hovedbygg). (2 mot S, 1 mot N). I tillegg ett mindre firkantet vindu i bislag mot Ø.

Dører og porter

Dør mot N i sidebygningen er en eldre dør, men den sto neppe her opprinnelig i 1946. Ramtredør med et stort øvre glassfelt med trådglass. Nedre del har utvendig kledning med smal skyggepanel, rødmalt. Ikke lenger i bruk.

Hovedinngangen mot N har moderne branndør fra 2008-09, utført med inspirasjon av opprinnelig dør: skråstilt panel (fiskebeinsmønster) og skråstilt glassrute. Malt mørk grønn.

To dører mot øst i henholdsvis sidebygning og bislag, utført som historiserende kopier lik hovedinngangsdøra; panel i fiskebeinsmønster og skråstilt glassrute.

Yttertak

Slake saltak tekket med asfaltpapp på både hovedbygning og sidebygning. Stående lengder med limte skjøter. Takvinkel og type tekking er som i 1946, men pappen er fornyet i senere tid.

Piper

En sentralt plassert pipe ved mønet på hovedbygningen. Innkledd med blikk over tak, malt rød.

Innvendig pipe er pusset og malt. Feierluke i stua.

Utendørs trapper o.l.

Hovedinngang N: Solid intakt betongtrapp med to trinn, fundamentert under bakken. Datering usikker, kan være opprinnelig trapp fra 1933. Betongen er svært fin med små steiner i tilslaget. Foran denne trappa ligger et lite trinn støpt av betong med grovere tilslag. Tilsvarende trinn ligger foran 1946-døra i sidebygningen. Ved sideinngangen er det i tillegg ei tretrapp av plank med to trinn.

Belysning, tekniske installasjoner

Ved sideinngangen mot N: lampett med hvit glasskuppel, antatt 1950-talls.

Annet

På vestlige gavlvegg er det montert to rømningsstiger ved vinduene i 2. etg. Disse er ikke omfattet av fredningen.

Inntil NV-hjørne er det montert stolpe med lyskaster. Stolpen har tidligere hatt påmontert teknisk utstyr for meteorologisk måling. Rødmalt som bygningen til takskjegg, umalt over det.

På sørlige fasade, i overgang mellom hoveddel og sidebygg, er det montert rømningsstige fra tak på sidebygg. Fra stigen er det montert rekkverk/håndtak til vindu i 2. etg. på hovedbygg. Ikke omfattet av fredningen.

Fotodokumentasjon

Figur 83: Gammelstasjonen. Fasade mot N. Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Figur 84: Gammelstasjonen. Gavlvegg/fasade mot V. Rømningsstiger montert ved vinduer. Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Figur 85: Gammelstasjonen. Fasade mot S. Rømningsstige i overgang mellom hoveddel og sidebygg. Lufting fra septikk/toalett helt til høyre på sidebygg. I forkant av bildet ses rørgate for vann fra hovedstasjonen til Gammelstasjonen og Sondebrakka. Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Figur 86: Gammelstasjonen. Rørgate for vann fra Hovedstasjonen. Foto mot NV. Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Figur 87: Gammelstasjonen, hovedinngang med betongtrapp, fasade N. Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Figur 88: Gammelstasjonen. Dør i sidebygg, fasade N, med eldre betongtrinn foran. Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Figur 89: Gammelstasjonen. Inngang til sidebygning (høyre) og bislag med toalett (venstre). Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Figur 90: Gammelstasjonen. Lampe ved dør i sidebygning, fasade N. Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Figur 91: Gammelstasjonen. Betongtrapp ved hovedinngang. Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Figur 92: Gammelstasjonen. Tak på sidebygning. Foto mot Ø. Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Polarbrakka (tidligere Uthuset)

Figur 93: Polarbrakka (tidligere Uthuset) på Isfjord radio.

Figur 94: Polarbrakka. Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Fredningen omfatter hovedkonstruksjon inkludert innvendig bæring, utvendige fasader, materialbruk og overflater, samt bygningsdetaljer som vinduer og utvendige dører.

Historikk

Deler av dagens bygning (blå ramme i plantegning) ble satt opp som midlertidig bolig og verksted i forbindelse med gjenoppbygging av Isfjord radio etter andre verdenskrig. Bygningen var 4 m x 14,5 m (58 m²), og ble kalt Uthuset eller Arbeidsbrakkka. Bygningen hadde pulttak. I 1959 ble bygningen utvidet både mot sør og øst til dagens volum, om lag 160 m². Mot slutten av 1970-tallet ble bygningen pusset opp, og fikk sannsynligvis både nye vinduer og ny kledning.

Frem til midten av 1990-tallet fungerte bygningen som midlertidig bolig, verksted m.v. for Norsk Polarinstitutt, derav navnet Polarbrakkka.

Fra ca. 1996 ble bygningen innredet som gjestehus for turister, og senere ble den tatt i bruk som en del av hotellet. Bygningen har fått tilbygd et mindre tilbygg med septiktank mot øst, og er omfattende modernisert innvendig med ny brannsikring, gipskledning av midtkorridor, maling m.v.

Grunn og fundament

Fundamentert på naturlig strandvoll av grus. Treramme på tømmerpeler. Kun enkelte peler er synlige over terreng. I den eldste delen, fra 1946, er synlig senteravstand mot nord ca. 2,85 m, mens pelene mot sør har senteravstand ca. 1,1 m. Gulvet er et bjelkelag av tre, få cm til terreng.

Vegger og fasader

Bindingsverk. Utvendig vindsperre (antatt papp) og utlektet liggende kledning (weatherboard). Kledningen er fornyet etter utvidelsen, sirkelsagspor, muligens er kledningen fra 1977. Malt blå, hvitmalt belistning rundt vinduer og vindskibord.

Opprinnelig yttervegg (nå innvendig) mot øst er ca. 20 cm bred, tilsvarende bindingsverk med flere lag kledning.

Vinduer

Ettfags isolerglassvinduer, fornyet 2007. Vippevinduer. Enkle, uhøvlete gerikter (1977 eller senere). Enkelte vinduer mot nord ble fornyet i 2020. Vinduer med belistning er malt hvite.

Dører og porter

Hovedinngangsdør mot vest er en nyere platedør, hvitmalt. Innfelt glassfelt med seks ruter.

Mot nord er en avstengt eldre dør, like øst for opprinnelig bygningsvolum fra 1946. Trolig er døra fra 1959, da denne delen ble tilbygget. Den har ytre faspanel, malt blå som veggen, med enkle, hvitmalt gerikter.

I kortvegg mot øst, til korridoren, står ei nyere platedør med stående bordkledning. Enkle gerikter, uhøvlet overflate. Alt hvitmalt.

Yttertak

Slakt saltak tekket med grå asfalt-papp i liggende remser. Pappen er brettet og stiftet rundt kanten av taktroa. På hver gavl er det hvitmalt vindski og forkantbord. Ikke noe takutstikk. Takpappen ble fornyet i 2010. Ingen pipe.

Utendørs trapper o.l.

Det er to støpte, uregelmessige «klumper» (inngangssoner) av betong i terrenget foran hovedinngangen mot vest og foran avstengt dør mot nord. Dateringen på de støpte inngangssonene er usikker, men de kan være fra oppføringen i 1946.

Annet

Lite tilbygg med septiktank øst for bygningen, ytterveggene er kledd med blåmalte trefiberplater. Ikke omfattet av fredningen.

Fotodokumentasjon

Figur 95: Polarbrakka. Fasade mot V. Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Figur 96: Polarbrakka. Fasade mot N. Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Figur 97: Polarbrakka. Fasade mot N. Østre del. Skille mellom opprinnelig bygningsvolum (1946) og senere påbygg (1959) går til høyre for dør, mellom dør og vindu til høyre. Lengst til venstre er tilbygd rom for septik (ikke fredet). Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Figur 98: Polarbrakka. Fasade mot Ø. Til høyre er tilbygd rom for septik (ikke fredet). Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Figur 99: Polarbrakka. Fasade mot S. Til høyre er tilbygd rom for septik (ikke fredet). Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Figur 100: Polarbrakka. Detalj hjørne NV. Feste for bardunering. Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Båthuset

Figur 101: Båthuset på Isfjord radio.

Figur 102: Båthuset, fra sjøsiden. Foto: Maria Lytomt, Riksantikvaren 2021.

Fredningen omfatter hovedkonstruksjon inkludert innvendig bæring, utvendige fasader, materialbruk og overflater, samt bygningsdetaljer som vinduer, utvendige dører og porter.

Fredningen omfatter ikke bislag mot SØ.

Historikk

Båthuset ble bygget i 1977-1978. Vindu i avdelt lagerrom/varmerom, samt bislag, er sannsynligvis senere tilføyelse.

Grunn og fundament

Fundamentert på naturlig strandvoll av grus. Sviller anlagt på peler av rundtømmer. Åpen konstruksjon med lufting under veggen. Gulv i hovedrom er naturlig strandvoll

Vegger og fasader

Innvendig bæring av 4 stk. vinkelformete limtredragere, som bærer den skrå veggen mot NV og taket. De øvrige veggene har innvendige stolper av tre. Utfylling med bindingsverk/losholter omkring alle veggene.

Ytre bordkledning av pløyd glattpanel, med utlekting for feste av korrugerte stålplater av samme type som på hovedstasjonen. Platene har kraftig profilering (front 10 cm og spalter imellom på 5 cm, skrå «smyg» med 3 cm dybde). Disse er malt mørk grøne.

I øvre del av den lavere veggen mot SØ er det et felt med liggende trebord, seks bordhøyder, som er grønnmalt. Et skjørt under platekledningen, ned til terreng, har liggende glattpanel med rødmalte bord.

Bislag mot SØ: Vegger av lett bindingsverk (hjørnestolper) og ytre kledning av grønnmalte korrugerte stålplater, trapesprofil. Grunnere profiler enn på båthusets vegger, derfor antatt en senere tilføyelse.

Vinduer

Avdelt isolert rom har ett vindu mot øst, stort isolerglassvindu fra 1984.

Dører og porter

To rulleporter mot hhv. NØ og SV. Antatt opprinnelig port mot SV av metall med indre stamme isolert med skumplate, tre små vinduer i et bånd på tvers av porten. Nyere port mot NØ.

Dør i bislag mot SØ er løs og ligger på siden av bygningen: labankdør med tilsvarende ytre stålplater som bislagets vegger.

Innenfor bislaget er det en dør inn til isolert rom i selve båthuset. Nyere utadslående dør med smalt, hengslet sidefelt. Utside med stående bord/finér, umalt.

Yttertak

Åser av plank og ytre bordtak båret av limtredragerne, jf. veggkonstruksjonen. Ytre takteking av korrugerte stålplater med grov trapesprofil, grønnmalt.

Bislaget har pulttak med samme type bølgeblikk som bislagets vegg.

Utendørs trapper o.l.

Tretrapp med to trinn opp til platting foran inngangsdør mot SØ. Antatt opprinnelig løsning før innkledning med bislag. Trappa går nå rett inn i bislagets vegg og er uten funksjon. Foran bislaget er det etablert ei rampe vinkelrett på inngangen. Både trapp og rampe er av rød malt plank.

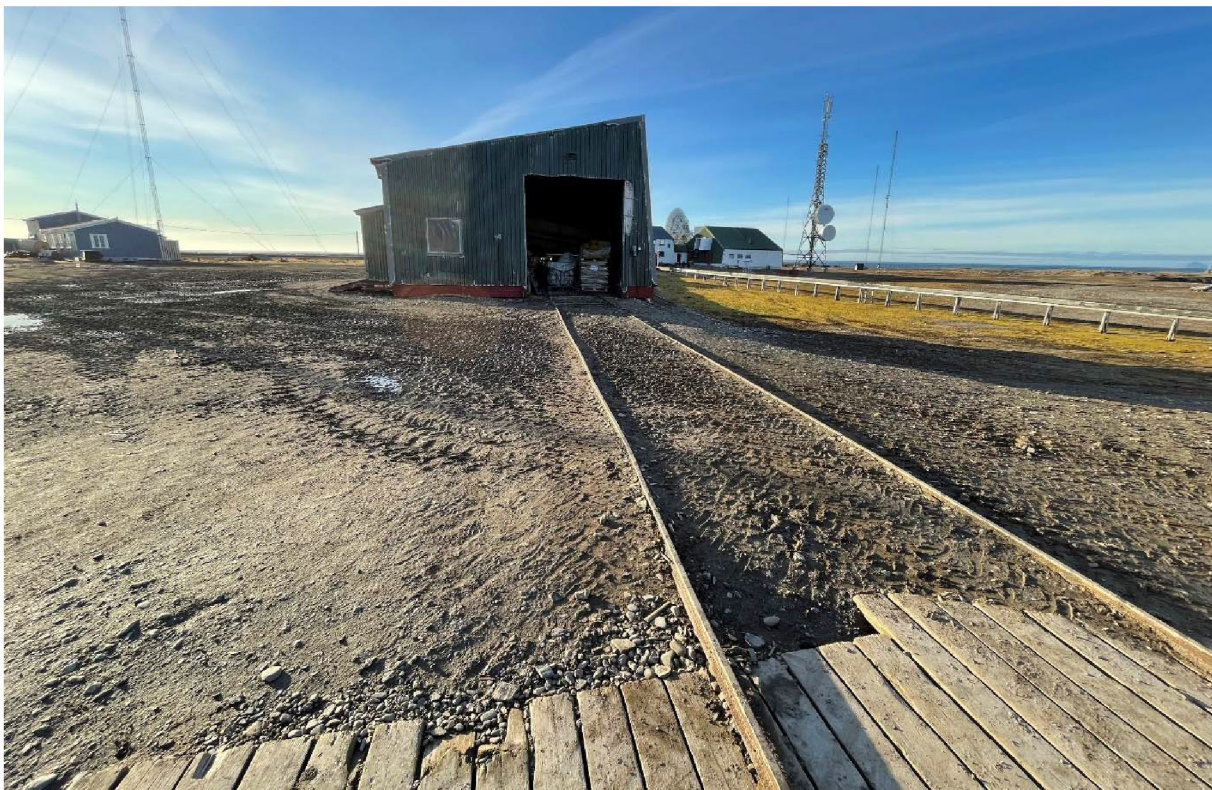
Annet

Skinnegang mot brygga, skinnebredde 1,8 m, anlagt på sviller, antatt datering som båthuset. En smalsporet skinnegang gikk tidligere fra brygga inn til garasjen i hovedstasjonen.

Fotodokumentasjon

Figur 103: Båthuset, mot nord. Solceller er montert på taket. Foto: Sysselmesteren på Svalbard, 2023.

Figur 104: Båthuset, fra sjøsiden. Med skinnegang til brygge/- sjøområdet. Foto: Monika Serafinska, Sysselmesteren på Svalbard 2022.

Figur 105: Båthuset, fra NV. I forgrunn ses bro/kulvertkonstruksjon i oppbygd trase for tidligere skinnegang til garasjen i hovedstasjonen. Foto: Monika Serafinska, Sysselmesteren på Svalbard 2022.

Figur 106: Båthuset. Fasade mot SV med port. Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Figur 107: Båthuset, innvendig. Tak- og veggkonstruksjon av limtredragere. Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Naustet

Figur 108: Naustet på Isfjord radio.

Figur 109: Naustet. Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Fredningen omfatter hovedkonstruksjon inkludert innvendig bæring, utvendige fasader, materialbruk og overflater, samt bygningsdetaljer som vinduer, utvendige dører og porter.

Historikk

Naustet er sannsynligvis bygget i forbindelse med oppgradering av stasjonen i 1956-57, eller noe før dette. Bygningen er senere løftet opp og bygget på ca 1 meter i underkant, sannsynligvis i forbindelse med anskaffelse av ny og større bår til Isfjord radio. Antatt 1970-tallet. Samtidig ble dør og port endret.

Grunn og fundament

Fundamentert på naturlig strandvoll av grus. Peler av rundtømmer satt ned i terreng. Svill av umalt tre anlagt på pelefundamentet, dels i terrengnivå. Bunnsvill under portene flukter med terreng.

Vegger og fasader

Opprinnelig bindingsverk med utvendig kledning. Vertikale stolper av grov boks. Horisontale losholter som spikerslag for utvendig stående kledning.

Hele bygningen er senere løftet ca. 1,1 m. Konstruksjonen er underbygget med bindingsverk, opprinnelig svillnivå ses i interiøret. Enkelte skråstivere, dels nyere lagt innenfor konstruksjonen. Innvendig ses tydelig skillet mellom opprinnelig konstruksjon og påbygget underdel. I overgangen er det dobbel svill (opprinnelig og ny).

Utvendig glattpanel, pløyd (not/fjær), ca. 9 cm brede bord. I nedre del, som er hevet i senere tid, er det liggende bordkledning, glattpanel med bordbredde 10,5 cm. All kledning er malt rød. Bygningen har tidligere også hatt andre farger

Vinduer

To vinduer, ett mot NØ og ett mot NV. Ettfags liggende ramme med tre ruter. Sprosser med enkelt, skrått tverrsnitt, glass i kittfals. Rester av rød maling på innsiden. På utsiden er vinduene blendet med rødmalte trefiberplater. Opprinnelige gerikter synes under, enkle lister, topp- og bunnlist stikker ca. 1 cm utenfor sidelistene. Alt rød malt.

Dører og porter

Tofløyet labankport mot SØ (gavlvegg mot brygga). Senere innfelt labankdør i det ene portbladet. Hele port-/dørfeltet har lektepanel, utvendig malt rød som veggen, umalt innside. Portene er 2,6 m høye. På hver side står en opprinnelig stabelhengsel i karmen, den ene er gjenbrukt, den andre henger løst. Portene er supplert med nye stabelhengslar i øvre og nedre del av portbladene. Rødmalte beslag. Det mindre dørbladet er festet noe provisorisk med nyere umalte stålbeslag. Dørbladet er malt rødt på begge sider.

Opprinnelig labankdør med utvendig glattpanel mot SV. Denne ble stående høyt oppe på veggen etter hevingen av naustet, og gikk dermed ut av bruk. Dørbladet er fjernet og veggfeltet kledd igjen med glattpanel. Malt rød utvendig.

Yttertak

Slakt saltak. Sperretak med synlige sperreender under takutstikket på langveggene, liggende taktro over. Utvendig tekking med grå asfaltapp i stående lengder. Hvit malt vindski og dekkbord på hver gavl, ikke noe takutstikk på gavl.

Innvendig synlig takkonstruksjon: sperrer av plank med hanebjelke bestående av smale plank montert parvis på hver side av sperrene. Taktro av liggende bord. Alt treverk er umalt inne.

Belysning, tekniske installasjoner

Innkasset strømlledning/uttak på hjørnet mot øst. Vertikal innkassing med rødmalte treplater.

Fotodokumentasjon

Figur 110: Naustet. Fasade mot SØ. Porten er ombygd og økt i høyden i forbindelse med heving av bygningen. Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Figur 111: Naustet, fasade mot SØ (gavl) og NØ (langvegg, mot sjøen). Blendet vindu høyt opp på vegg. Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Figur 112: Naustet. Fasade mot NV. Blendet vindu under mønet. Stående bordkledning i opprinnelig del, liggende bordkledning på tilbygd del. Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Figur 113: Naustet. Fasade mot SV (langvegg) og SØ (gavl). I langvegg ses blendet døråpning som gikk ut av bruk da bygningen ble hevet. Nyere platting (ikke fredet). Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Sondebrakka (tidligere Radiohus)

Figur 114: Sondebrakka på Isfjord radio.

Figur 115: Sondebrakka. Foto mot NØ. Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Fredningen omfatter hovedkonstruksjon inkludert innvendig bæring, utvendige fasader, materialbruk og overflater, samt bygningsdetaljer som vinduer (inkludert varevinduer), utvendige dører og porter, innvendig dør i bislag (tidligere utgangsdør), trapp og rekkverk ved inngangsdør og tre utvendige lamper.

Historikk

Sondebrakka består av tre tydelige byggetrinn, fra hhv 1946, 1950 og 1956, samt et mindre bislag.

Opprinnelig bygningsvolum (nordligste del, fra 1946) var bygget som radiohus ved gjenoppbyggingen av stasjonen etter krigen. Bygningen hadde en grunnflate på 6 x 10,7 meter.

I 1949 eller 1950 ble det tilbygget et generatorrom mot sør, som økte huslengden med 3 meter.

I forbindelse med det internasjonale geofysiske året 1957-58 fikk bygningen ytterligere et tilbygg for radiosondeballonger i 1956. Dette tilbygget er høyere enn opprinnelig volum for å huse den nye funksjonen. Samtidig ble det satt inn flere vinduer i eksisterende bygningsvolum.

Radiosondestasjonen ble nedlagt allerede i 1960. Hele bygningen ble pusset opp i 1977.

Grunn og fundament

Fundamentert på naturlig strandvoll av grus. Opprinnelig del fra 1946 på tømmerpeler med dekke av trebjelkelag og bordgulv.

Begge nyere tilbygg mot sør (1950 og 1956) har støpt dekke på grunnen.

Vegger og fasader

Vegger av bindingsverk med utvendig kraftig tømmermannskledning, antatt fornyet i 1956-57 da siste tilbygg ble oppført mot sør. Det er noe ulike varianter panelbord, dels med rett, og dels med avrundet kant på overliggerne. Overliggerne er i begge tilfeller ca. 17 cm brede og 23 mm tykke. Sirkelsagspor, uhøvlet overflate, rustne spiker. Uttrykket er relativt enhetlig på hele bygningen. Blåmalt med hvite karmen, tidligere har bygget hatt andre farger.

Lite bislag utenfor opprinnelig ytterdør mot vest, i 1946-delen. Dette står på tømmerpeler og har kledning som bygningen for øvrig. Antatt oppført ca. 1956.

Vinduer

I hovedsak opprinnelige/eldre tofags vinduer med tre ruter i hver ramme, tradisjonell utførelse med glass i kittfals og utvendige hjørnejern. Det er imidlertid variasjoner i detaljeringen, inndeling i åpningsrammer, hjørnejern mv.:

Vinduer i delen fra 1946 er tofags, kun den ene ramma er sidehengslet (hakk i karmen over hengselsiden for uttak av ramme). Den andre ramma er fast. Vinduet i nordveggen har to fastspikrete rammer. Alle disse vinduene har utvendige hjørnejern med avrundet ende.

Innvendige varevinduer med enkle tidstypiske vridere, antatt fra 1956.

Tilbygg 1950: to ettfags vinduer (en stor ramme) med seks ruter, sidehengslet, spisse hjørnejern. Ett vindu på hver side av tilbygget. Eldre vinduer, men de er satt inn noe senere enn byggeåret.

Tilbygg 1956: To vinduer i søndre kortvegg. Tofags, sidehengslet, spisse hjørnejern. Innvendig varevindu, hasper med ring.

To små vindusrammer i hhv. bislag og gang i 1946-delen. Glass i kittfals, ingen hjørnejern. Dryppnese på bunnkarm.

Alle vinduene har enkle gerikter med brede, flate sidebord og vannbrett oppe og nede. Antatt fra siste ombygging i 1956, hvitmalt.

Flere av vinduene har små hakk skåret i utvendig topplist for å kunne løfte rammen av hengslene.

Dører og porter

Mot vest i 1946-del er en eldre utadslående ytterdør av heltre med bølgete vertikalt «jernbanepanel». På innsiden har døra tre hovedfelt/speil, der øvre felt er delt i tre smale speil, med glass i midtfeltet. Utsiden er malt grå. Dørkarmen har anslag for et innvendig dørblad, samme type hengsler og låskasse står i karmen.

Ytterdør i bislag med stående smale bord, malt hvit. Antatt 1950-talls med dørhåndtak av metall.

Radiosondehuset fra 1956 har nyere rulleport av metall mot vest. Tre glassfelt i ett av feltene.

Yttertak

Slakt saltak på delen fra 1946/-50. Dette og bislaget er tekket med rød shingel (papp). Denne tekkingen er lektet opp, og er en senere tilføyelse, trolig fra 1977. Under dette ses en eldre takpapp som er brettet rundt taktro, både på hovedvolumet og bislaget. Det er hvitmalte vindskier i gavl samt forkantbord ved raft. Overgangen mellom 1946-delen og tilbygget fra 1950 ses på hver langside i form av en skjøl i forkantbordet.

Tilbygget fra 1956 har samme takvinkel, men høyere møne. Her er det grå asfaltpapp i liggende remser, antatt opprinnelig løsning (uten ekstra opplekting). Hvitmalte vindskier og forkantbord.

Karakteristisk dekorativ detalj på begge gavler: en liten skrånkjært del er festet til undersida av vindskiene, se fotodokumentasjon. Én stk. mangler mot sør.

Piper

Ingen piper over tak, men to pussete pipestokker med brannmurer er bevart inne i bygningen, begge med feierluker. Pipa i nordre del er fra byggeåret 1946. Synlig inne på loftet, rød tegl i sementrik mørtel, demontert øvre del over tak. Pipa mot sør ligger i 1946-delen, nær yttervegg mot tilbygget fra 1950. Byggeåret er uklart, muligens 1950. Denne har samme feierluke som den nordre pipa, og rød tegl med sementrik mørtel over tak, demontert øvre del. Begge pipene har blankmur på loftet.

Utendørs trapper o.l.

Enkel tretrapp med ett trinn og lite repos foran bislag, umalt plank. Svært rustent og enkelt rekkverk på ytre side, en bøyd stålstang med rund skive i bunn og mot vegg.

Rampe av tre med plankegulv foran porten i radiosonedelen. Antatt fra 1956.

Belysning, tekniske installasjoner

På tre av byggets hjørner (SØ, SV, NV) er det utelamper av samme type som på hovedstasjonen. Antatt ca 1956-57.

Fotodokumentasjon

Figur 116: Sondebrakka. Foto mot SØ. Beskyttelsesgitter rundt mast er ikke omfattet av fredningen. Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Figur 117: Sondebrakka. Fasade mot V. Rørgate for vannforsyning fra hovedstasjonen, med «rampe» for kryssing. Første

byggetrinn (1946) lengst til venstre. Andre byggetrinn (1950) fra omtrent midt mellom første og andre vindu fra høyre. Tredje byggetrinn (1956) er høyere del med port til høyre. Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Figur 118: Sondebrakka. Fasade mot S. Den synlige delen er tilbygg fra 1956. Lamper/lyskupler i hjørnene inngår i fredningen. Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Figur 119: Sondebrakka. Fasade mot Ø. Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Figur 120: Sondebrakka. Fasade mot S. Den synlige delen av bygget er første byggetrinn (1946). Beskyttelsesgitter rundt mast til høyre er ikke omfattet av fredningen. Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Figur 121: Sondebrakka. Bislag med inngangsdør og trapperekker. Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Figur 122: Sondebrakka. Detalj kledning og fundament. Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Figur 123: Sondebrakka. Dør i bislag. Tidligere inngangsdør, før bislaget ble bygget i 1956. Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Figur 124: Sondebrakka. Detalj trapp og rekkverk ved inngang. Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Telenorhytta

Figur 125: Telenorhytta på Isfjord radio.

Figur 126: Telenorhytta. Foto mot SV. Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Fredningen omfatter hovedkonstruksjon inkludert innvendig bæring, utvendige fasader, materialbruk og overflater, samt bygningsdetaljer som vinduer, dør, listverk og rekkverk.

Fredningen omfatter også noe interiør som. I interiørfredningen inngår original materialbruk og overflatebehandling, inkludert konstruksjon for elektrisk skjerming av rom (Faradays bur - konstruksjon) i vegger, tak, gulv og dør.

Historikk

Telenorhytta ble bygget i 1981-1982 som kontrollsentral for satellittkommunikasjon og monitorering av satellittantenne på stasjonen. Etter 1999 ble nytta innredet som «suite» og fikk installert eget toalett i tidligere satellittrom.

Grunn og fundament

Fundamentert på naturlig strandvoll av grus. Separat teknisk rom mot vest står på fire kraftige betongfundamenter. Over disse ligger to jerndragere, omfattende gravrust som flaker av. Hovedbygningen står på pelefundamenter av tømmer.

Vegger og fasader

Bindingsverk med utvendig kledning, liggende skyggepanel, uhøvlet overflate, blåmalt. Hjørnekasser med enkel utsagd dekor, samme farge som vegger.

Mot nord ved inngangen er et overbygget repos/veranda med rekkverk med tidstypisk 80-talls dekor. Malt blå med hvit belistning som hovedbygningen.

Mot vest er det et separat teknisk rom i halve bygningens bredde, fra mønet mot sør, bygget i ramme av fagverk og plater. Blåmalt som resten av bygget. Den andre halvdelene av fasaden er overbygd av taket som er bygget i full lengde i hele bredden.

Tidligere har bygningen hatt andre farger.

Vinduer

Originale isolerglassvinduer. Ettfags vippevinduer, hvitmalte.

Dører og porter

Nyere ytterdør, antatt MDF-plate med vertikale striper. Hvit.

Yttertak

Saltak med et lite takutstikk. Tekket med grå asfaltpapp i stående lengder. Limte skjøter. Vindskibord med enkel sagd dekor, malt hvite. Vestre ende av taket, over teknisk rom og åpen plass, hviler på tresøyler på betongfundamenter.

Utendørs trapper o.l.

Nyere trapp med trinn av strekkmetall opp til repos/veranda.

Interiør

Moderne økotoalett er bygget inn i tidligere rom for satellittlaboratorium. Rommet er et Faradaybur, med kobberkledd vegger og tak, samt tett dør med o-ring. Toalettet inngår ikke i fredningen.

Annet

Inntil, bygningen, mot sør er det støpt antennefundament. Under bygningen er det et «metallokk» støpt fast i tidligere antennefundament

Fotodokumentasjon

Figur 127: Telenorhytta. Fasade mot N. Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Figur 128: Telenorhytta. Fasade mot V (gavl). Teknisk rom med platekledning i halve byggets bredde til høyre. Foto: Sysselmesteren på Svalbard 2022.

Figur 129: Telenorhytta. Fasade mot S. Teknisk rom med plateledning til venstre. Lufting fra toalett i svart rør langs vegg (ikke omfattet av fredningen). Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Figur 130: Telenorhytta. Fasade mot S (langvegg) og Ø (gavl). Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Figur 131: Detalj av fundamenter og fagverk i teknisk rom. Lukk for antennefester under bygningen. Foto: Sysselmesteren på Svalbard 2022.

Figur 132: Detalj av fundamenter for teknisk rom. Lukk for antennefeste under bygningen. Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Fotodokumentasjon interiør

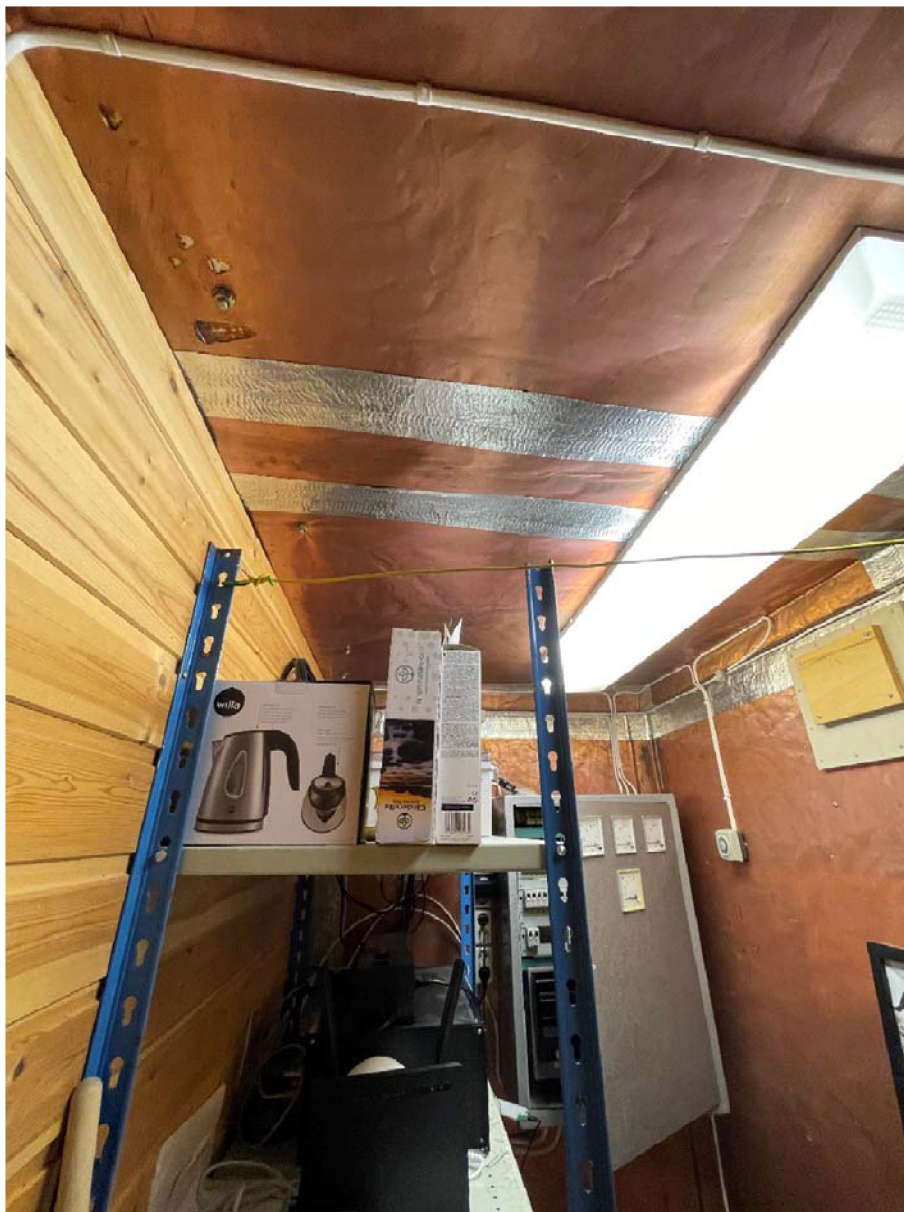
Figur 133: Dør inn til fredet rom i Telenorhytta. Foto: Maria Lytomt, Riksantikvaren 2021.

Figur 134: Fredet rom i Telenorhytta. Toalett og vask er bygget inn i tidligere teknisk rom. Disse er ikke fredet. Til høyre går dør inn til lager (også fredet). Foto: Maria Lytomt, Riksantikvaren 2021

*Figur 135: Del av fredet rom i Telenorhytta, med synlig kobberkledning i gulv, vegger og tak (Faraday bur-konstruksjon).
Foto: Sysselmasteren på Svalbard 2023.*

Figur 136: Del av fredet rom i Telenorhytta, med synlig kobberkledning i gulv, vegger og tak (Faraday bur-konstruksjon).
Foto: Sysselmesteren på Svalbard 2023.

*Figur 137: Del av fredet rom i Telenorhytta, med synlig kobberkledning i gulv, vegger og tak (Faraday bur-konstruksjon).
Foto: Sysselmasteren på Svalbard 2023.*

Hytta på Randvikodden

Figur 138: Mottakerhytta på Randvikodden.

Figur 139: Mottakerhytta på Randvikodden. Foto: Sysselmasteren på Svalbard 2022.

Fredningen omfatter hovedkonstruksjon inkludert innvendig bæring, utvendige fasader, materialbruk og overflater, samt bygningsdetaljer som vindu, utvendig dør og tre utvendige lamper.

Historikk

1974/1975: Bygget som mottakerhytte for antennene på Randvikodden.

Grunn og fundament

Fundamentert på 12 trepæler i naturlig strandvoll av grus. Grunnflate ca 5 x 6 m (ikke målt). Dekke av trebjelkelag og bordgulv.

Vegger og fasader

Bindingsverk med utvendig kledning, stående tømmermannskledning, 125 eller 150 mm brede. Malt blått.

Vindu

Ettfags vindu i fasade mot vest. Hvitmalt.

Dør

Tredør med vertikale bord i gavlvegg mot sør. Hvitmalt.

Yttertak

Saltak med lite takutstikk. Tekket med grå asfaltapp i stående lengder. Limte skjøter. Vindskibord uten dekor, øverste blåmalt, nederste hvitmalt.

Utendørs trapper o.l.

Liten tretrapp med fire trinn ved inngangsdør

Belysning, tekniske installasjoner

Originale runde lyskupper over inngangsdør, samt på nordvestre og nordøstre hjørner.

Fyrlykt

Figur 140: Fyrlykta på Isfjord radio.

Figur 141: Isfjord fyrlyk. Foto mot N. Foto: Sysselmasteren på Svalbard 2022.

Fredningen omfatter fundamenter, fagverkskonstruksjon og hytte med stige og rekkverk på tak. Selve lyskilden og solcellepanel er ikke omfattet av fredningen

Fyrlykt i form av et firkantet fyrhus i toppen av en 12 meter høy fagverkskonstruksjon, med selve lanterna på toppen av dette. Ved bakken måler konstruksjonen ca 5,4m x 5,4m.

Fyrlykta er satt opp på samme sted som opprinnelig fyr i 1933. Fundamentert på fire koniske betongfundamenter i naturlig strandvoll. Deler av fundamentene under bakkenivå er fra det opprinnelige fyret i 1933, men med påstøp/ delvis fornyelse ved gjenoppbygging i 1946. Plasstøpt med tydelige spor etter horisontal plankeforskaling. I det østligste fundamentet er datoen/årstallet 30/7 - 1946 godt synlig.

Stålkonstruksjonen består av fire svakt skråstilte hjørnestolper med fire «etasjer» med vannrette tverrbjelker og kryssavstivninger i hver «etasje» i alle fire retninger. I den øverste tverravstivningen/etasjen er selve fyrhuset plassert, som en innkledning av konstruksjonen. Opp til selve fyrlykta, og mellom hver «etasje» i konstruksjonen, er det stålstiger med rekkverk. Fra den øverste stålstigen kommer man inn i selve fyrhuset gjennom en luke i gulvet. Fra fyrhuset går det en dør ut til en liten plattform. Fra plattformen går det en stige til taket/toppen hvor det er satt opp et gelender rundt selve lykta/lanterna. Selve fyrhuset er rødmalt, med hvitmalt dør i vegg mot sørøst, og hvitmalt vertikal stripe på veggene mot nordøst og nordvest. På vegg mot sørvest er det montert solcellepanel som forsyner fyret med strøm. Stålkonstruksjonen er malt grå.

Figur 142: Isfjord fyrlykt. Foto mot NV (venstre) og Ø (venstre). Foto: Sysselmesteren på Svalbard, 2023.

Den gamle værstasjonen

Figur 143: Den gamle værstasjonen på Isfjord radio.

Figur 144: Den gamle værstasjonen på Isfjord radio. Foto: Sysselemesteren på Svalbard, 2022.

Liten standardisert værstasjon/temperaturhytte. Sannsynligvis satt opp i 1957 i forbindelse med bygging av ny hovedstasjon. Tidligere værstasjon sto nærmere Gammelstasjonen. Inneholdt termometer for offisielle temperaturmålinger som ble gjort hver tredje time hele døgnet. Ikke lenger i bruk til annet enn sporadiske målinger etter 1976. Helt ut av bruk fra 1994. Restaurert av Isfjord radios Venner i 2018. Ny tretrapp er ikke inkludert i fredningen.

Dieseltank med rørgate

Figur 145: Dieseltanken med rørgate over bakken til Hovedstasjonen på Isfjord radio.

Figur 146: Dieseltanken, med rørgate over bakken. Foto: Sysselmasteren på Svalbard, 2022.

Dieseltank i stål, opprinnelig 500 m³. ca 8 m i diameter og 10 m høy. Bygget i 1956. I 1999 ble det bygget en innvendig tank på 250 m³ (tank-i-tank-system) for å imøtekomme moderne miljøkrav. Tilkomst til toppen via utvendig trapp som skrår i en «halv» spiral rundt tanken. Rekkverk på toppen av tanken.

Fra tanken går det rørledning i oppbygd rørgate/trekasse kledd med takpapp/shingel på doble trepeler til aggregatrom i kjeller i hovedstasjonen. De siste meterne er rørledningen lagt under baken i smal kulvert med betongheller som dekke.

Figur 147: Dieseltanken, med rørgate over bakken. Liten drivstofftank til høyre i bildet er ikke omfattet av fredningen. Foto: Sysselmesteren på Svalbard, 2022.

Figur 148: Dieseltanken, med rørgate over bakken. Liten drivstofftank til venstre i bildet er ikke omfattet av fredningen. Foto: Sysselmesteren på Svalbard, 2022.

Figur 149: Rørgate fra dieseltanken går inn i Hovedstasjonen. De siste meterne ligger konstruksjonen i bakken. Foto: Sysselmesteren på Svalbard, 2022.

Antennetårnet

Figur 152: Antennetårnet på Isfjord radio

Fredningen omfatter antennetårnet med fundamenter og tilkobling til Hovedstasjonen. Antenner, elektriske kabler og ledninger er ikke omfattet av fredningen.

Antennetårn i form av fagverksmast i stål, sannsynligvis satt opp mot slutten av 1990-tallet. Frittstående mast uten barduner.

Figur 153: Antennemasta på Isfjord radio. De to store parabolantenne, samt toppantenne, som er festet på masta er ikke omfattet av fredningen. De tre fagverksmastene med barduner er ikke omfattet av fredningen. Foto: Sysselmesteren på Svalbard, 2022.

Figur 154: Nederste del av antennenårnet på Isfjord radio, med tilkobling til Hovedstasjonen. Foto: Maria Lytomt, Riksantikvaren 2021.

Figur 157: Parabolantenna på Isfjord radio. Foto: Syssemesteren på Svalbard, 2022.

Figur 158: Fundamentene til parabolantenna på Isfjord radio, og tilkobling til Hovedstasjonen. Foto: Syssemesteren på Svalbard, 2022.

Lednings- og antennetraséer

Figur 159: Lednings- og antennetraséer på Isfjord radio.

På Isfjord radio er det flere traséer etter lednings- og antenner som har vært strukket i «telefonstolper».

Linje 1

Ledningstrasé med rester etter 7 «telefonstolper». Alle er brukket nær bakken. Sannsynligvis for strøm- og/eller signalkabler til fyret på Isfjord, eller til antenne som tidligere har stått i nærheten av fyret. Stolperestene er fra ca 20 til ca 80 cm høye over bakken.

Linje 2

Ledningstrase med rester etter 17 «telefonstolper». Har hatt strøm- og signalkabler til antennemasta på 64 meter ca 350 m vest for stasjonen. Alle stolpene er saget 10 – 50 cm over bakkenivå.

Linje 3

Ledningstrasé med rester etter om lag 10 «telefonstolper. Har hatt strøm- og signalkabler til en eller flere antenner i et område ca 200 m sør for stasjonen. Alle stolpene er saget 10 – 50 cm over bakkenivå.

Linje 4

Ledningstrasé med om lag 30 telefonstolper. De fleste stolpene står oppreist, mens noen har falt overende. Har vært oppheng for antenne for mottak av NRK signaler over langbølgenettet, for videresending til Longyearbyen via radiolink for kringkasting der. Etablert i 1971, i bruk til 1979 da signalene ble mottatt via satellitt. Selve antenna har bestått av en enkel kobberledning som var hengt opp i stolpene, med jording i enden. Ledningen er fjernet. Antenna er omtalt som en 3 km lang

antenne, men dette er trolig fei. Fra stasjonen går stolperekken ca 400 m mot sørøst, og deretter fortsetter den rett sørover i ytterligere 1150 meter. Samlet totallengde ca 1550 meter.

Linje 5

Ledningstrasé med «telefonstolper» med strøm- og signalkabler til hytta på Randvikodden. Etablert i 1974, fortsatt i bruk. Samlet lengde ca 2 km.

Fundamenter

Figur 160: Fundamenter på Isfjord radio. Fundamentene er til både eksisterende og tidligere tekniske installasjoner og anlegg.

Spredd rundt på Isfjord radio og Randvikodden er et stort antall fundamenter for tidligere og nåværende tekniske installasjoner, i all hovedsak antenner og bardunfester til disse.

Fundamentene er av ulik størrelse, avhengig av hva de har vært bruk til. Flere steder er fundamentene de eneste sporene etter tidligere sentrale antenner på stasjonen. På flere fundamenter er det risset inn dato eller årstall for når fundamentet er støpt. Fotodokumentasjonen viser et lite utvalg jordfaste fundamenter på Isfjord radio. Alle foto: Sysselmesteren på Svalbard 2022.

Oppbygd trase for skinnegang, og ny skinnegang

Da ny Hovedstasjon ble bygget i 1956-57 ble det etablert en trallebane for å dra opp båt fra kaiområdet til garasjedelen i Hovedstasjonen. I dag er selve skinnegangen, men den oppbygde traséen er igjen. Da nytt båthus ble satt opp i 1977-78 ble sviller og skinner fjernet, og ny skinnegang ble lagt fra båthuset til kaia.

Figur 161: Oppbygd trasé for skinnegang mellom kaiområdet og Hovedstasjonen, samt ny skinnegang til Båthuset.

Figur 162: Oppbygd trasé for skinnegang ses som en rett «grusvoll» Båthuset. Foto: Sysselmesteren på Svalbard, 2022.

Figur 163: Oppbygd trasé for skinnegang, med kulvert/trekonstruksjon over søkk i terrenget. Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Figur 164: Båthuset med skinnegang ut på kaia til høyre i bildet. Foto: Siri Hoem, Forsvarsbygg 2021.

Figur 165: Skinnegangen ut på kaia. Krana er ikke omfattet av fredningen. Foto: Syssemesteren på Svalbard, 2022.

Kilder

Beskrivelsen av de fleste bygningene bygger i all hovedsak på Forsvarsbygg sin oppdragsrapport *Isfjord radio på Kapp Linné, Svalbard. Kulturhistorisk registrering av bygningene*, med vedlegg (Forsvarsbygg 2021). I tillegg er det benyttet både publiserte og upubliserte rapporter, internettartikler og brev/ dokumenter. Nåværende og tidligere ansatte hos Store Norske, Telenor Svalbard og Syssemesteren har også bidratt med viktig informasjon og korrigeringer. Det samme har medlemmer i Isfjord radios Venner, og deres facebookgruppe.

Skriftlige kilder:

Bjerkestrand, M. A. 2021: *Isfjord radio. Arkeologisk kulturminneregistrering i forbindelse med konsekvensutredning for ny energiløsning på Isfjord radio*. Upublisert rapport arkeologisk registrering, Svalbard museum.

Bratlien, K., J. Rønneberg og T. Øvre 1988: *Isfjord Fyr og Radio 55 år – 1933-1988*. Polarboken 1987-1988. Norsk Polarklubb.

Forsvarsbygg, Miljøseksjonen, avdeling for kulturminne, 23. august 2021: *Isfjord radio på Kapp Linné, Svalbard. Kulturhistorisk registrering av bygningene*. Med vedlegg; 1: Bygningsregistrering, skjema. 2: Fotodokumentasjon. Oppdragsrapport til Syssemesteren på Svalbard.

Kristiansen, V. B. 2005: *Telenor – mellom satellitter og fangststasjoner på Svalbard*. Norsk Telemuseum.

Lyngaas, R. 1947: *Oppføringen av Isfjord radio, automatisk radiofyrt og fyrbelysning på Svalbard 1946*. Norges Svalbard- og Ishavs-undersøkelser. Meddelelse nr. 67. (Særtrykk av Norsk Geografisk Tidsskrift, b. XI, h. 5-6 1947).

Markson, E. 2023: *Polarbrakka, Isfjord radio*. Forenklet tilstandsanalyse. Oppdragsrapport til Sysselmesteren på Svalbard. Svalbard museum.

Orvin, A. K. 1934: *Isfjord fyr- og radiostasjon, Svalbard*. Norges Svalbard- og Ishavs-undersøkelser. Meddelelse nr. 25. (Særtrykk av Norsk Geografisk Tidsskrift, b. V, h. 2 1934.)

Sellevoll, M. og E. Sundvor 2001: *Jordskjelvstasjonen*. Universitetet i Bergen, Institutt for den faste jords fysikk.

Televerket 1983: *Isfjord radio 50 år 1933-1983*. Jubileumsskrift.

Ulvang, O. 2000: *Telekommunikasjoner på Spitsbergen 1911 – 1935*. Hovedfagsoppgave i historie høsten 2000. Universitetet i Tromsø.

Ulvang, O. u.å.: *Isfjord radio, Svalbard*. Upublisert manuskript. Lastet ned fra Isfjord radios Venneforening facebookside 2022.

Åkerman, H. J. 2022: *Kapp Linné and Isfjord radio. A history and guide*. Upublisert manus.